Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 11 январь 1974 йил, жума • № 9 (15.789). • Баҳоси 2 тийин.

БУНЁДКОРЛИК МЕҲНАТИМИЗ — КОММУНИЗМГА

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

10 январда Тошкент области ва Тошкент шаҳри идеология ходимларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари ва бўлим мудирлари, сиёсий маориф кабинетларининг мудирлари, партия комитетларининг лекторлари, район ижроия комитетларининг раҳбарлари, газеталарнинг редакторлари, шаҳар ва район комсомол комитетларининг секретарлари, касаба союз ходимлари, «Билим» жамияти ташкилотларининг секретарлари, йирик бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, олий ўқув юртларининг ректорлари, сиёсий ахборотчилар ва агитколлективлар группаларининг раҳбарлари, маданий-оқартув муассасаларининг раҳбарлари таклиф қилинган.

Кенгашни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг қарорларини ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини пропаганда қилиш соҳасида партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида, Янги йил табригида қўйган вазифаларни, у Тошкентда бўлган чоғида берган кўрсатмалари ва маслаҳатларини, СССР Олий Советининг еттинчи сессияси ҳужжатларида ва КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатида баён қилинган талабларни муваффақиятли бажаришга оммани сафарбар этиш ҳозирги вақтда бутун идеология ишининг негизини ташкил этиши лозимлиги кенгашда таъкидлаб ўтилди.

Беш йилликнинг аниқловчи тўртинчи йили халқ хўжалиги планларининг ҳамда саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари шу йил учун ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун курашни идеологик жиҳатидан таъминлаш масалаларига кенгашда алоҳида эътибор берилди. Идеология ходимларининг муҳим вазифаси шуки, улар партия энг муҳим ҳужжатларини ҳар бир ходимнинг он- [illegible] ни ҳаётбахш совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш уларнинг онглилиги даражасини оширишнинг муҳим шартидир. Бизнинг пропаганда ва агитациямиз социалистик мусобақанинг етакчи кучини ёрқин ва ишончли тарзда кўрсатиб бериши, муқобил планлар қабул қилган коллективларнинг илғор тажрибасини, ташаббусини сабот билан қўллаб-қувватлаши ва ёйиши лозим.

Кенгашда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик билан боғлиқ бўлган бир қанча масалалар кўриб чиқилди. Шонли сана — партиянинг доно ленинча миллий сиёсати, совет халқлари дўстлиги ва қардошлиги тантанаси байрамига тайёргарлик даврида республикада бутун идеология ишини янада кучайтириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Юбилейга тайёргарлик соҳасидаги бутун иш беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажаришга, коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришишга ёрдам бериши лозим.

(УзТАГ).

Тошкент тўқимачилик комбинатининг илғор ишчиларидан Валентина Тананикина ва Лидия Шефер кунлик топшириқларни 120-130 процент бажариб, касбдошларига ўрнак бўлишмоқда. Пешқадамлар Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин тўйини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга аҳд қилишган. Суратда: (чапдан) — В. Тананикина ва Л. Шефер.

И. Глауберзон фотоси.

КПСС XXIV съезди қарорлари амалда

КОМБИНАТ КАМОЛОТИ

БУХОРО ИП ГАЗЛАМА КОМБИНАТИДА МИТИНГ

КПСС XXIV съезди Директиваларида «Бухоро ип газлама комбинати қуриб ишга туширилсин» дейилган эди. Кўп ўтмай шаҳарнинг кунчиқар томонидаги 60 гектарлик майдонда қурувчиларнинг палаткалари, уй-вагонлар пайдо бўлди. Лойиҳачилар, қурувчилар ва монтажчилар ҳамкорликда Ўрта Осиёда энг йирик Бухоро ип газлама комбинатига пойдевор қуришди. Шундан кейин бу ерга мамлакатнинг турли томонларидан — РСФСР, Украина ва Белоруссиядан, Озарбайжон ва Грузиядан, Қозоғистон ва Тожикистондан бинокорлар оила-оила бўлиб кела бошладилар. Бош пудратчи — 163-қурилиш тресты коллективи бинокор ва монтажчилар билан қўлни-қўлга бериб, қурилишда прогрессив иш усулларидан самарали фойдаландилар. Конвейер усули биринчи марта шу ерда қўлланилди.

Қурилиш материалларини қабул қилиб олиш ва сақлаш устидан қаттиқ назорат қилиб борилди. Бир қисм цемент, бир парча тахта, ҳар бир дона ғишт ҳам ўз ўрнида фойдаланилди. Энг муҳими, қурилиш учун ортиқча меҳнат, куч ва вақт сарфлашга барҳам берилди.

Қурилишда ҳозиргача 45 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. 163-қурилиш тресты бинокорлари эса 1973 йилда 19,2 миллион сўм ўрнига 24,4 миллион сўмлик иш бажардилар. Улар комбинатнинг 1600 тўқув дастгоҳи, 150 минг йигирув урчуғига эга бўлган биринчи фабрикасини энг қисқа муддат — саккиз ойда тикладилар. Соатига 50 тонна буғ ишлаб чиқарадиган иситиш қозони, 14 километр масофада Когон — Бухоро газопроводи, салкам 50 километрлик Хархур — Бухоро сув ости пўлат қувури, жуда катта ҳажмдаги канализация ишлари барпо қилинди. Янги йил арафасида комбинатни ишга тушириш учун ҳамма нарса тайёр қилиб қўйилган эди. Бу ерда 3 мингдан ортиқ машина-механизмлар монтаж қилинди. Мураккаб йигирув-тўқув станоклари ишга солинди. Комбинат Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи нишонланадиган 1974 йилда 1450 тонна калава, халқ истеъмоли учун дастлабки миллион метр газлама ишлаб чиқариши керак. Корхона тўлиқ ишга туширилгач, республикада ип газлама ишлаб чиқариш 40 процент кўпаяди.

10 январь Бухоро бинокорлари ҳаётида унутилмас воқеа бўлиб қолади. Улар КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати ҳар бир қурувчи ва монтажчини янги марралар сари руҳлантираётган бир вақтда комбинатнинг биринчи фабрикасини ишга туширишга бағишланган митингга тўпландилар.

Гигант корхона пештоқига: «КПСС XXIV съезди қарорлари амалда», «КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб берамиз» деган шиорлар илиб қўйилган.

Комбинат ёнидаги очиқ майдонда Москва ва ленинградлик, Олмаота ва ивановолик бинокорларни, тошкентлик ва фарғоналик тўқимачиларнинг вакилларини учратамиз. Областнинг узоқ-яқин районларидан келган колхозчи ва ҳашарчиларнинг вакиллари ҳам шу ерда.

Митингни Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев кириш нутқи сўзлаб очади.

Шундан кейин монтажчилар бригадаси бошлиғи Қ. Жуманиёзов, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг бўлим бошқарувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Барноева, 163-қурилиш трестининг бошқарувчиси Н. Ражабов, ип газлама комбинати директори У. Умарбеков ва бошқалар сўзга чиқиб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига Ўрта Осиёда энг йирик ип газлама комбинатини вужудга келтиришда кўрсатилаётган ғамхўрлик учун қизғин миннатдорчилик билдирдилар. Бинокорлар 1974 йилда корхонанинг ип бўяш фабрикаси корпусини қуриб битказишга ва комбинатнинг қолган ёрдамчи участкаларида охирги ишларни тугаллашга қатъий бел боғлаганликларини билдирдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг комбинат бунёдкорларига табрик телеграммаси ўқиб берилди.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин қатнашди ва нутқ сўзлади. У бинокорларни меҳнатда эришилган катта ғалаба — ип газлама комбинатининг дастлабки навбати ишга туширилиши билан қизғин қутлади ва уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Митингда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари И. В. Марцинюк қатнашди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига мактуб йўлладилар. Бинокорлар коллективи мактубда корхона қурилишини тезлаштиришга, меҳнатда зўр матонат кўрсатишга, зиммага олинган мажбуриятларни шараф билан бажаришга сўз бердилар.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Расмий хабарлар

Л. И. БРЕЖНЕВ ВХР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ Ф. ПУЙЯНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Совет Иттифоқига расмий дўстона визит билан келган Венгрия ташқи ишлар министри Фридьеш Пуйяни 10 январда Кремлда қабул қилди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет Иттифоқи билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасида қардошларча дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорликни янада ривожлантириш масалалари тўғрисида, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирган баъзи муҳим халқаро проблемалар, шу жумладан Европа хавфсизлиги масалалари хусусида фикрлашиб олинди.

Суҳбатда Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССРнинг ВХРдаги элчиси В. Я. Павлов, Венгрия томонидан — ВХРнинг СССРдаги элчиси Д. Рапаи қатнашдилар. (ТАСС).

ПЛАНЕТАЛАРАРО «МАРС» СТАНЦИЯЛАРИ УЧМОҚДА

ОЛИС КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ. (ТАСС). 1973 йилнинг июлида ва августида космик фазога чиқарилган «Марс-4», «Марс-5», «Марс-6» ва «Марс-7» планеталараро автомат станциялар учишини давом эттирмоқда.

Ҳаракат параметрларини ўлчаш, станцияларнинг ичидаги системаларнинг аҳволини баҳолаш ва илмий маълумотлар олиш мақсадида станциялар билан мунтазам равишда радио алоқа сеанслари ўтказилмоқда.

9 январда автомат станциялар ердан 125 миллион километр чамаси олислашди.

«Марс-4» ва «Марс-5» станциялари шу йил февралнинг биринчи ярмида, «Марс-6» ва «Марс-7» станциялари эса март ойининг биринчи ярмида Марс планетасининг атрофларига етиб боради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

САНОАТ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚАДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ЎСТИРИШ СУРЪАТЛАРИНИ ЮКСАЛТИРИШ СОҲАСИДАГИ ҚЎШИМЧА ЧОРАЛАР ТЎҒРИСИДА

Республиканинг партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари КПСС XXIV съездининг қарорларини бажара бориб, фан ва техника тараққиётини тезлаштириш борасида катта ишлар қилдилар. Тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида саноатда меҳнат унумдорлиги 16,7 процент ва қурилишда 14,6 процент кўтарилди. Меҳнат унумдорлигининг ўртача йиллик ўсиш суръатлари саккизинчи беш йилликдагидан қарийб икки баравар кўп бўлди, саноатнинг етакчи тармоқларида эса меҳнат унумдорлиги даражаси беш йиллик планда белгиланган даражадан ошади.

Кўпгина корхоналар, қурилиш ва монтаж ташкилотлари саноат маҳсулоти ҳамда қурилиш-монтаж ишларининг қарийб бутун ўсишини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ҳосил қилдилар. Масалан, Олмалиқ конметаллургия комбинати тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида ишлаб чиқариш ҳажмини 23 процент кўпайтиргани ҳолда, ходимлар сони атиги 2,5 процент ошди. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи ходимлар сонини бир процент қисқартиргани ҳолда ишлаб чиқаришни 39 процент кўпайтира олди. Марғилондаги «Атлас» фирмаси ишлаб чиқаришни умуман 17 процент оширгани ҳолда, шунинг қарийб 90 процентини меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига олди.

«Узбекшахтострой», «Узэлектромонтаж» қурилиш трестларида ва бошқа баъзи трестларда ҳам шундай ҳолни кўрамиз.

Республика корхоналарида беш йиллик бошлангандан бери 615 та механизациялашган ва автоматлашган поток линиялар. 350 та комплекс механизациялашган ва автоматлашган цех ҳамда участкалар ишга туширилди. Икки мингтадан зиёд илғор технологик процесслар ўзлаштирилди.

Фан ва техника ютуқларини жорий этиш тадбирлари Ўзбекистон саноатида 16 мингтадан зиёд ишлайдиган кишини шартли равишда бўшатишга, 160 миллион сўмликдан зиёд иқтисодий самара олишга имкон берди.

Шу билан бирга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги фан ва техника тараққиётига кўмаклашувчи республика кенгаши ўтказган анализнинг кўрсатишича, меҳнат унумдорлигини оширувчи катта-катта резервлар ҳали фойдаланилмай ётибди.

Шу сабабдан тўққизинчи беш йилликнинг уч йили мобайнида саноатда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига ишлаб чиқариш умумий ўсишининг атиги 67,5 процентига, қурилишда эса 62,4 процентига эришилди. Пахта тозалаш саноати министрлигининг корхоналарида кейинги етти йил ичида бир ишчи ҳисобига тола чиқариш умуман ўсмай, 1965 йилдаги даражада қолаверган. Бундай аҳвол умуман республиканинг бутун саноатида меҳнат унумдорлигининг ўсишини тўхтатиб туради.

Кўпгина корхоналар меҳнат унумдорлигини ўстириш топшириқларини бажармаяпти. Уларнинг бир қисми эса ҳатто бултурги йилдагига нисбатан маҳсулот ишлаб чиқаришни пасайтириб юбормоқда.

Министрликлар ва идораларнинг, айниқса пахта тозалаш саноати ва енгил саноатнинг айрим раҳбарлари ҳамма ерда янги техника ва илғор технологияни жорий этиш, ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш ва техникавий жиҳатдан қайта қуроллантириш, эскириб қолган машина ва ускуналарни алмаштириш ва такомиллаштириш тўғрисида тегишлича ғамхўрлик қилмаяптилар. Қўл меҳнатини, даставвал жисмоний оғир меҳнатни механизациялаш аҳволи қониқарли эмас ва бунинг натижасида бундай меҳнат салмоғи амалда камаймаяпти. Корхоналарнинг илмий-тадқиқот институтлари билан хўжалик шартномаси асосидаги муносабатлар суст ривожланаяпти. Олимлар ишлаб чиққан кўпгина қимматли ишлар неча йиллардан бери жорий этилмаяпти. Баъзи илмий коллективлар ишлаб чиқаришнинг эҳтиёжлари ва талабларига ҳозиржавоблик қилмаяптилар.

Иш вақти ҳамон кўп йўқотилмоқда. Саноатда 1972 йил ва 1973 йилнинг биринчи ярмидагина кун бўйи ва сменалар ўртасида бекор туришлар 326,4 минг кишикунни ташкил этган ва шу сабабдан 22 миллион сўмлик маҳсулот камомати бўлган. Қурилишда ҳам шундай аҳволни кўрамиз. Самарқанд, Сурхондарё, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда меҳнат унумдорлигининг ўсиши айниқса паст. Бу ерларда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг бутун ўсиши ходимлар сонини кўпайтириш ҳисобига бўлган.

Фактлар айрим хўжалик раҳбарлари ҳали эски иш методларидан воз кечмаганликларидан, фан ва техниканинг энг янги ютуқларидан фойдаланмаётганликларидан, меҳнат ва бошқаришни ташкил этишни такомиллаштириш учун юксак масъулият ҳиссини сезмаётганликларидан далолат беради.

Баъзи партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари шу борада ўз ишларини сусткашлик билан қайта тузмоқдалар. Улар фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда, коллективларда уюшқоқлик ва интизомни оширишда, тегишлича қатъият кўрсатмаяптилар, меҳнаткашларнинг ижодий активлигини янада ривожлантириш, илғор тажрибаларни ёйиш, социалистик мусобақа таъсирчанлигини ошириш чораларини кўрмаяптилар. Холбуки, КПСС XXIV съезди Директиваларини муваффақиятли амалга ошириш учун мазкур чораларнинг ҳаммаси зарурдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шу масала юзасидан қабул қилган қарорида саноат, қурилиш, транспорт ва алоқада меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан КПСС XXIV съезди қарорларининг ва тўққизинчи беш йиллик топшириқларининг бажарилишини таъминлаш республика партия, совет хўжалик ташкилотлари ва жамоат ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир, деб ҳисоблайди.

Министрликлар, идоралар, ишлаб чиқариш бирлашмалари, корхоналар, қурилиш ва монтаж ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан йўл қўйилган қолоқликнинг 1974—1975 йилларда тугатилишини ҳамда шу муҳим кўрсаткич юзасидан КПСС XXIV съездининг топшириқлари бажарилишини таъминловчи ташкилий-техникавий тадбирлар планларини уч ой муддат ичида ишлаб чиқиб, Ўзбекистон ССР Госпланига ва Ўзбекистон ССР Госстройига тақдим қилсинлар.

Кўриладиган тадбирларда қуйидаги масалаларга асосий эътибор берилсин:

— Қўл меҳнатини, айниқса ёрдамчи ишлаб чиқариш, юк кўтариш, ташиш, юк ортиш-тушириш ва омбордаги ишларда оғир жисмоний меҳнатни механизациялаш;

— Илмий ишлар, янги техника, прогрессив технология ва илғор тажрибалар жорий этилишини тезлаштириш;

— Саноат маҳсулоти ва қурилиш-монтаж ишлари сифатини ошириш, бутун контрол системасини яхшилаш;

— Меҳнатни ташкил этиш, ишлаб чиқариш ва бошқаришни такомиллаштириш;

—Кадрлар тайёрлаш ва малакасини ошириш, уларни ишлаб чиқаришда мустаҳкамлаш, иш вақти нобудгарчиликларини тугатиш.

Министрликлар, идоралар, корхоналар, қурилиш ва монтаж ташкилотларига:

— 1974 йилнинг январидан бошлаб ишлаб чиқаришда эришилган техникавий даражани ўрганиш, корхоналарда, қурилиш ва монтаж ташкилотларида меҳнат унумдорлигининг ўсишини тўхтатиб турган «нозик жойлар»ни топиш ва уларни тугатиш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш;

— 1974 йилнинг биринчи кварталида ҳар бир соҳада база корхоналарни белгилаб, улар учун соҳада меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан белгиланган даражага эришилишини таъминловчи ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаш воситаларини ишлаб чиқиш, жорий этиш ва тарқатиш борасида махсус программани тасдиқлаш, бу ишларни планли равишда олиб бориш;

— ишлаб тугатилган ва 1974—1975 йилларда жорий этишга мўлжалланган илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишлари рўйхатини, шунингдек беш йиллик охиригача тузиладиган хўжалик шартнома ишларини ўтказиш плани рўйхатини илмий-тадқиқот ташкилотлари билан биргаликда икки ҳафта ичида Ўзбекистон ССР Госпланига тақдим этиш;

— олимларни, корхоналарнинг катта-катта мутахассисларини, фан-техника жамоатчилиги вакилларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларини фан-техника кенгашлари составига киритиш;

— 1974 йилнинг 1 февралигача маҳсулотни соҳа бўйича аттестациядан ўтказишни тугаллаш, Госстандарт билан биргаликда маҳсулот энг муҳим турлари сифатини тубдан яхшилаш юзасидан таклифларни Ўзбекистон ССР Госпланига киритиш;

— эскирган маҳсулотларни, шунингдек бозори касод маҳсулотларни ишлаб чиқаришдан олиб ташлаш муддатларини белгилаб чиқиш;

— стандартлаш, метрология, ғоят аниқ ишлайдиган ўлчов асбоблари ва автоматик контроль воситалари борасидаги ишларни кучайтириш;

— иш вақти — биринчи навбатда маъмуриятнинг рухсати билан ишга келмаслик натижасида иш вақти йўқотилишига қарши қатъий кураш олиб бориш. Социалистик меҳнат интизомини ҳамма чоралар билан мустаҳкамлаган ҳолда биронта ҳам бекор туриш ҳолларини, айниқса юксак унумдор машина ускуналарнинг бекор туриш ҳолларини эътиборсиз қолдирмаслик;

— меҳнатни нормалашни яхшилаш, техникавий асосланган ишлаб чиқариш нормаларини кенгроқ қўлланиш, тажриба-статистик ва эскирган нормаларни фан-техника ва илғор технологиянинг энг янги ютуқларини назарда тутган ҳолда мунтазам равишда қайтадан кўриб туриш;

— коллективларни 1980 йилгача социал-иқтисодий ривожлантириш планларини 1974 йилда ишлаб чиқиб, поёнига етказиш. Шу планларни бажариш асосида кадрларнинг қўнимсизлигини кескин равишда камайтириш, уларни ишлаб чиқаришда мустаҳкамлашга эришиш, иш малакасини ошириш таклиф қилинди.

Ўзбекистон ССР Госплани ва Госстройига министрликлар ва идораларнинг меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан ўтказадиган тадбирларини умумлаштириш вазифаси топширилди. Ҳукуматнинг ҳал этиши тақозо қилинадиган масалалар юзасидан 1974 йилнинг апрелида Ўзбекистон ССР Министрлар Советига таклиф киритилсин. Бу таклифларда қурилиш ва монтаж ишларидаги кичик механизация воситаларини, саноат корхоналаридаги сермеҳнат ва ёрдамчи процессларни механизациялайдиган машина ва механизмлар ишлаб чиқаришни ташкил этишга, кадрлар тайёрлашни кўпайтириш ва уларнинг малакасини оширишга алоҳида эътибор берилсин.

Министрликлар ва идораларнинг меҳнат унумдорлигини ўстириш соҳасида кўрадиган тадбирлари асосида 1974 йилнинг апрелида оғир қўл меҳнатини тугатиш юзасидан кўриладиган чораларнинг республика йиғма плани тузилсин.

Ўзбекистон ССР Госплани, Фанлар академияси, республика министрликлари ва идораларига уч ой муддат ичида қуйидаги таклифларни республика Министрлар Советига тақдим этиш вазифаси топширилди:

— илмий тадқиқот ишларини планлаштириш ва ташкил этишни яхшилаш, уларнинг натижаларини ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этиш, илмий ташкилотларни янгича хўжалик системасига ўтказиш, илмий муассасалар билан корхоналарнинг алоқаларини мустаҳкамлаш, илмий ташкилотларда хўжалик ҳисобини жорий этиш, илмий тадқиқот ва конструкторлик ташкилотлари тажриба базасини ривожлантириш;

— комплекс илмий-тадқиқот институтларини тузиш ва конструкторлик бюролари ҳамда тажриба заводларини шу комплекс институтлар составига киритиш, илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларини тузиш;

— барча илмий ташкилотлар, шу жумладан олий ўқув юртларининг илмий бўлинмалари фаолиятларини баҳолаш тартиботи ва муддатлари ҳамда уларнинг қилган ишларини аттестациядан ўтказиш тартиботи ва муддатлари тўғрисида.

Республика Фанлар академияси, илмий ва конструкторлик ташкилотлари жорий қилиш учун таклиф этиладиган тугалланган ишларни ҳар йил сентябргача тегишли министрликлар, идораларнинг эксперт комиссиялари, шунингдек корхоналар ва қурилишлар муҳокамасига тақдим қилишлари керак. Ўзбекистон ССР Госплани жорий этиш учун қабул қилинган ишларни йиллик планларга киритсин.

Газета, журналларнинг редакциялари, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радио эшиттириш, кинематография, нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетлари, Ўзбекистон ССР Госпланининг илмий-техника информацияси ва пропагандаси институти, «Билим» жамияти, фан-техника жамияти, ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятларига фан ва техника ютуқларини жорий қилиш ҳамда меҳнатни илмий ташкил этиш ҳисобига юксак даражадаги меҳнат унумдорлигига эришган илғор коллективларнинг тажрибаларини кенг кўламда пропаганда қилишни ташкил этиш вазифалари топширилди. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси 1974 йилнинг июнидан бошлаб виставканинг тегишли доимий тематик бўлимини ташкил этмоғи лозим.

Область шаҳар, район партия комитетлари:

— фан-техника тараққиёти вазифаларини ҳал этишга жамоатчилик кучларини сафарбар этишлари, шу умумхалқ ишига барча меҳнаткашларни жалб қилишлари, фан-техника жамиятлари ташкилотларининг, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг, корхоналарда жамоатчилик асосида ишлайдиган ижодий бригадалар лабораториялар, кенгашларнинг ролини оширишлари;

— ҳар бир ишлаб чиқариш коллективида меҳнатни механизациялаш жамоатчилик бюроси тузишлари ва шаҳар, район партия комитети ҳузуридаги фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгашларга шу бюроларга раҳбарлик қилиб туриш вазифасини топширишлари;

— илмий-тадқиқот институтлари, конструкторлик бюролари ва корхоналарнинг мутахассисларини бирлаштирувчи ижодий комплекс бригадалар тузилишига ҳамда технология ва техника янгиликлари ишлаб чиқилиши ва ўзлаштирилишини тезлаштириш учун олимлар билан ишлаб чиқариш коллективлари ўртасида ижодий ҳамдўстлик шартномалари тузилишига актив ёрдам беришлари;

— саноат корхоналари, қурилишлар, илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари, конструкторлик бюролари, олий ўқув юртларининг партия ташкилотларидан янги техникани яратиш ва уларни жорий этиш муддатларини қисқартириш, техникавий даражасини ошириш учун маъмурият фаолиятини назорат қилиб туриш ҳуқуқидан тўлароқ фойдалана билишларини талаб қилишлари керак.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, республика министрликлари ва идоралари беш йиллик топшириқлари, меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан социалистик мажбуриятлар ва тадбирлар бажарилишининг боришини мунтазам равишда таҳлил этиб, муҳокама қилиб туришлари, бу ишдаги қийинчиликлар ва камчиликларга қатъиян барҳам беришлари лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик ташкилотлари фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, жамоат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш юзасидан КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли суратда амалга ошириш ва шу асосда тўққизинчи беш йилликнинг энг муҳим иқтисодий кўрсаткич — меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан белгиланган топшириқларини бажаришга эришиш учун ҳамма куч-қувватларини сарфлайдилар, деб қатъий ишонч билдиради.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида 10 январь куни мукофотлар топширилди.

1973 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида [illegible] ютуқлари учун пахта, дон, сабзавот ҳамда бошқа деҳқончилик маҳсулотларини етиштиришда [illegible] маларига олган мажбуриятларини бажаришда [illegible] бир груп-паси СССРнинг орден ва медаллари билан [illegible] нишонлар, республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов топширди.

[illegible] (УзТАГ).

Илмий кадрлар тайёрлаш масалалари

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР

— Кутлуғ айём, ажойиб санага қизғин тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда серқуёш диёримиз экономикаси ва маданиятининг ривожланиши борасида кўзга кўринган ютуқларимизни кўздан кечириш ҳам мароқли, ҳам ибратли.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бундай деган эди: **«Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикалари маданий ривожининг якунлари... жозибадор... Ҳозир Ўзбекистон ССРнинг бир ўзида ишлаб турган олий ва ўрта махсус таълим мактаблари сексан 20-йилларнинг охирларидаги бутун Совет Иттифоқи халқ хўжалигидаги ана шундай маълумотли мутахассислардан кўпдир. Том маънодаги илм-фан вужудга келди, камол топди — республикаларнинг академияларида кўп минглаб олимлар самарали меҳнат қилмоқдалар».**

— Мамлакатимиз ҳаётининг бошқа ижтимоий, иқтисодий ва маданий томонларида бўлгани каби, фан соҳасида ҳам партия ва ҳукуматимиз интернационализм принципига оғишмай амал қилиб келмоқдалар. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси системасида 30 дан ортиқ миллат вакиллари ишлаётганлиги фикримизнинг ёрқин далилидир. Қорақалпоғистонда ҳам илм-фан гуркираб ўсмоқда. Сўнгги йилларда Автоном республикада илмий ходимлар сони 20 марта ошди.

— Ўзбекистон халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётган мутахассислар ичида илмий ходимларнинг салмоғи катта. Шундай бўлиши табиий. Ҳозир республикамизда 194 илмий-тадқиқот муассасаси ва олий ўқув юртларида 27 мингдан зиёд илмий ва илмий-педагог ходимлар, жумладан, 600 фан доктори, 8000 фан кандидати (шулардан 1380 нафари хотин-қизлар) ишламоқда.

— Илмий ходимларнинг аксарияти республика Фанлар академиясида ҳамда олий ўқув юртларида хизмат қиладилар. Чунончи, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида 3300 илмий ходим ишламоқда.

— Ҳозирги пайтда республикамизда илм-фан соҳасида ишлаётганларнинг умумий сони, ёрдамчи ходимларни ҳам бирга қўшиб ҳисоблаганда 60 минг кишига етади. Гарчи бу рақам каттагина бўлсада, лекин илмий ходимларнинг ихтисослашуви, илм-фан муассасалари ва олий ўқув юртларининг кадрлар билан таъминланишини ҳисобга олсак, ҳали бу борада республикамизда, хусусан айрим областларда кўп иш қилиш керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI пленумида таъкидлаб ўтилганидек, республикамизда физика-математика ва техника фанлари соҳасидаги кадрларга талаб катта, аммо бу талабнинг қондирилиши жуда суст. Ҳақиқатан ҳам, Наманган, Сурхондарё, Сирдарё ва Хоразм областларида мазкур соҳаларда биронта ҳам фан доктори йўқлиги, Қашқадарё ва Фарғона областларидаги докторлар эса бармоқ билан санарли эканлиги жиддий ҳолдир. Ҳолбуки, республикамиз областларининг барчасида олий ўқув юртлари мавжуд. Улар — йирик ирригация қурилишлари олиб борилаётган саноат марказлари бўлиб, юқори малакали мутахассисларнинг қимматли тавсиялари ва маслаҳатларига кун сайин эҳтиёж сезмоқдалар. Улкан ирригация иншоотлари ватани бўлган Ўзбекистонда гидротехника, мелиорация каби соҳаларнинг мутахассислари ниҳоятда зарур.

Юқорида айтилганларнинг ҳаммаси кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор бериб, бу соҳадаги ишларни такомиллаштиришимиз зарурлигини тақозо этади. Зеро КПСС XXIV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1973 йил) Пленумининг қарорларида, рангли металлургия, пластмасса, газ саноати, энергетика, самолётсозлик, автоматлаштириш, электроника [illegible] лаш каби соҳаларда қўяётган талаблари илмий кадрлар тайёрлаш системасини тубдан яхшилаш пайти келганлигини кўрсатиб турибди.

Юқори малакали илмий ходимлар тайёрлашнинг асосий йўли қатнаб ўқийдиган ва сиртқи аспирантурадир. Ҳозир республикамизда 3156 аспирант диссертация тайёрламоқда. Шундан 1830 киши қатнаб ўқийди. 1326 киши эса сиртқи бўлимда.

Илмий ходимлар тайёрлаш билан шуғулланувчи энг йирик ташкилотлар Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг қатнаб ўқийдиган ва сиртқи аспирантуралари бўлиб, уларнинг биринчисида 1021 киши, иккинчисида эса 774 аспирант ўқимоқда. Аспирантурадан ташқари, ходимлар илмий даража олиш учун ўзлари тайёрлаган диссертацияни тақдим қилишлари ҳам мумкин. Ундан ташқари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ўзлари хизмат қилаётган институт ёки университетнинг проблемали-тематик планини бажариш жараёнида қилган илмий-тадқиқот ишларини ҳам ҳимояга тақдим эта оладилар.

Кейинги йилларда илмий ходимлар сони ўсганлигини, жумладан, фан докторлари ва кандидатлари сезиларли даражада кўпайганлигини қуйидаги рақамлардан ҳам кўришимиз мумкин. 1965—1973 йиллар ичида илмий ходимлар сони 1,6 марта ўсгани ҳолда докторлар сони 1,9 марта, кандидатлар сони эса 2 марта кўпайган.

Лекин шунга қарамай, илмий ходимларнинг иш жойларига тақсимланишида республикамизда ҳамон номувофиқликлар бор. Булар қандай номувофиқликлар? Аввало шуни айтиш кераккки, биздаги илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртларида илмий ходимлар, фан докторлари ва кандидатларининг миқдори деярли бир хилдир. Масалан, олий ўқув юртларимиздаги фан докторлари сон жиҳатдан барча илмий ходимларнинг 2,1 процентини, кандидатлар эса 30 процентини ташкил этади.

Илмий-тадқиқот институтларида ҳам аҳвол қарийб шундай: бу ердаги илмий ходимлар ичида 2,2 процентни докторлар ва 29 процентни кандидатлар ташкил этади. Аслида илмий даражага эга ходимлар олий ўқув юртларида кўпроқ ва илмий-тадқиқот институтларида ортиқ бўлиши керак.

Гап шундаки, илмий-тадқиқот институтида хизмат қилувчилар таълим-тарбия ва ўқитиш ишларидан озод бўлиб, фақат илмий иш билан шуғулланиш имкониятига эгадирлар.

Лекин бу имкониятлардан фойдаланиш ҳамма жойда ҳам яхши йўлга қўйилган деб бўлмайди. Фикримизнинг далили учун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг баъзи институтларини кўрайлик. Масалан, академиянинг [illegible] институтида 304 нафар ходим ишлайди. Шундан беш киши фан доктори ва 88 киши фан кандидати. Ўсимлик моддалари кимёси институтида 202 нафар илмий ходим бўлгани ҳолда шундан 11 киши фан доктори ва 77 киши фан кандидатидир. Сейсмология институтида эса 4 фан доктори бўлиб, шулардан биронтаси ҳам сейсмолог эмас. Археология институтида биронта фан доктори — археолог бўлмагани ҳолда, А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтидаги 144 илмий ходимдан 18 нафари фан доктори ва 86 нафари фан кандидатидир.

Бу фактлардан чиқадиган бирдан-бир хулоса шуки, илмий кадрлар тайёрлашдек мураккаб ишни планлаштириш ва амалга оширишда фаннинг ривожи ва халқ хўжалиги манфаатларидан келиб чиқиб, камёб ихтисосларга кўпроқ илмий кучларни жалб қилишни ўйлаш керак. Кадрлар танқислиги сезилмаётган соҳалар бўйича аспирантурага қабул қилишда эса бу соҳаларга талантли ёшларни танлаб олиш, уларга темалар беришда шундай ихтисосдаги мутахассисларга муҳтож областларга бориб ишлашларини назардан четда қолдирмаслик зарур.

Илмий кадрлар тайёрлашда саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва бошқа ишлаб чиқариш ташкилотларининг тобора ўсиб борувчи эҳтиёжларини ҳисобга олиш ҳам муҳимдир. Ҳозир республикамизда саноатнинг турли тармоқларига оид талайгина йирик корхоналар ишлаб турибди. Ҳолбуки, республикамиз илмий муассасалари ва олий ўқув юртларидан ташқарида бор-йўғи 13 фан доктори ва 450 фан кандидати ишлайди. Бу эса ҳали жуда оз.

Бундан бир неча йил муқаддам республика ҳукумати илмий ходимлар тайёрлашни жадаллаштириш мақсадида бир қатор саноат ва лойиҳалаш ташкилотларида консультация пунктлари очиш тўғрисида қарор чиқарган эди. Мазкур пунктларни барпо қилиш билан боғлиқ ташкилий ишлар йирик олий ўқув юртлари ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг илмий-тадқиқот институтлари зиммасига юклатилганди. Бироқ бу борада ҳозиргача сезиларли бирон иш қилинганича йўқ. Бу катта давлат ишини йўлга қўйишда баъзи илмий ва ишлаб чиқариш ташкилотлари сусткашлик қилмоқдалар. Ана шу муҳим масалада [illegible] аллақачон келди.

Корхоналарда консультация пунктларини очиш қатнаб ўқувчи аспирантлар билан сиртқи аспирантлар [illegible] мувофиқлаштириш имконини беради.

Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ҳамда республика Фанлар академиясининг қатнаб ўқувчи аспирантлари сони сиртдан ўқувчиларга қараганда 1,7-1,8 марта ортиқ. Геология, Қишлоқ хўжалиги министрликларида ва бошқа баъзи муассасаларда эса сиртдан ўқувчи аспирантлар сони қатнаб ўқувчилардан ошиб кетди. Бу тенденция мақсадга жуда мувофиқдир [illegible] Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг [illegible] фақат аспиранти бор ташкилотлардагина эмас, ҳамма ихтисослар бўйича ҳам сиртдан ўқувчи аспирантлар тобора кўпаяверсин. Афсуски, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси доирасида биз бунга эришганимизча йўқ. Тўғри, экономика соҳасида ҳозир сиртдан ўқувчи аспирантлар сони қатнаб ўқувчилардан ошиб кетди. Лекин химия соҳасида қатнаб ўқувчилар сиртдан ўқувчиларнинг ўндан бир қисмини, физика-математика ва техника фанлари бўйича эса учдан бир қисмини ташкил этади.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида камёб ихтисослар бўйича кадрлар тайёрлаш бобида бир қанча муҳим тадбирлар амалга оширилди. Шу ишларнинг самараси ўлароқ, академиядаги 774 аспирантдан 340 нафари ёки 44 проценти физика-математика ва техника фанлари соҳасида илмий иш олиб боришга тайёргарлик кўрмоқда. Аспирантларни саралаб олиш системаси анча яхшиланди, мустақил илмий иш бажарувчилар сони кўпайди.

Ҳозирги пайтда 230 киши докторлик диссертацияси ёқлашга тайёргарлик кўрмоқда. Уларга тегишли ёрдам кўрсатилмоқда. Шуниси қувончлики, энг талантли ёшлардан докторлар тайёрлашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Чунки академия системасида ишлаётган фан докторларининг ўртача ёши 50 дан ортиқ бўлиб, шулардан ярми 60 дан ошган. Илмий кадрлар тайёрлаш масаласи академия институтлари партия ташкилотларининг ҳамда фанлар академияси Президиумининг доимий диққат марказида ва назорати остида. Шак-шубҳа йўқки, республикамиз фанлар академияси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VI—XII пленумлари қарорларини бажара бориб, республикамиз экономикаси, фани ва маданиятини янада юксак поғонага кўтарадиган юқори малакали илмий ходимлар тайёрлаш ишини бундан буён ҳам муваффақият билан амалга ошираверади.

М. ХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси илмий кадрлар ва ташқи алоқалар бошқармасининг бошлиғи.

ХУШ *хабарлар*

ЯНГИ КОРХОНАЛАР ҚУРИЛИШДАН

Бухоро билан Когон ўртасида собиқ даштда қад кўтарган янги сут заводи [illegible] Литва, Москва, Мелитополь, Карловка, Тошкент, Қозоғистон шаҳарлари ва бошқа республикалардаги корхоналар етказиб берди. Заводни 163-трест ва бир қанча пудрат ташкилотлари коллективлари қурди.

Корхона шу йилнинг ўзидаёқ ҳозир ишлаб турган заводга нисбатан икки баравар кўп — 100 минг тонна сутни қайта ишлай олади. Завод ўн саккиз хил маҳсулот ишлаб чиқаради.

* * *

Шаҳар чеккасидаги «Қарши» совхози яқинида 200 мингта товуқ боқишга мўлжалланган Қашқадарёда биринчи паррандачилик фабрикаси қурилди. Қурувчилар водопровод қувурини ётқизишга, шох йўллар ўтказишга киришдилар. Бутун комплекс қурилишини беш йилликнинг охирига бориб тугаллаш кўзда тутилади.

Гўшт ва тухум фабрикаси область маркази аҳолисини ва Қарши дашти чўлқуварларини маҳсулот билан таъминлайдиган бўлади.

* * *

Сирдарё областининг колхоз ва совхозлари ерларнинг шўрини ювиб бўлдилар. 67 минг гектар ернинг шўри ювилди. Бу ерларга кўкламда чигит экилади.

Ҳозир хўжаликларнинг ҳаммасида ерларга яхоб берилмоқда. Сувчилар уч смена бўлиб ишламоқдалар.

* * *

Қорақалпоғистон АССР нинг жанубида яна бир қўриқ массив — Сувоққан массивини ўзлаштириш бошланди. Тўртқўл районидаги «Совет Ўзбекистони» колхозининг механизаторлари неча асрлардан буён ҳувуллаб ётган шу ерларнинг дастлабки бир неча юз гектарига баҳорда чигит экадилар. Бу массив келгуси йилда батамом ўзлаштирилади.

(ЎзТАГ).

ПРОЛЕТАР ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМИ РУҲИДА

ПРАГА, 9 январь. (ТАСС). 1974 йил 7 январидан 9 январигача Прагада коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг «Проблемы мира и социализма» журналининг 1972—1973 йиллардаги ишини муҳокама қилишга бағишланган кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш ишида 67 коммунистик ва ишчи партияларининг делегациялари иштирок этди.

Ўртоқларча мунозара чоғида қардош партияларнинг вакиллари журналнинг иши ҳақида ўз фикрларини айтдилар. [illegible] қардош партияларнинг марксча-ленинча назария масалаларини чуқур муҳокама қилишига, социализм ва коммунизм қурилиши, революцион кураш тажрибасини баҳам кўришига кўмаклашди.

Кенгаш коммунистик ва ишчи партияларнинг коллектив назарий ва информацион нашри сифатида журналнинг аҳамияти ошиб бораётганлигини қайд қилиб, унинг фаолиятини яхшилаш юзасидан ўз тавсияларини берди. Кенгаш қатнашчиларининг фикрича, халқларнинг асосий душмани — империализмга, унинг таянчи бўлмиш Америка империализмига қарши, тинчлик, демократия, миллий ва социал озодлик учун, социализм ва коммунизм учун, марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принциплари асосида коммунистик ва ишчи партиялар ўртасидаги муносабатларни ҳамма томондан мустаҳкамлаш [illegible] Чилининг турмаларга ва қамоқ лагерларига ташланган барча демократлари ва ватанпарварларининг озод этилишини талаб қилди. Кенгаш қатнашчилари Лотин Америкасидаги бошқа мамлакатларда, Осиё, Африка, Европа мамлакатларида коммунистларнинг, тараққиёт ва социал адолат учун курашчиларнинг таъқиб қилинаётганликларига қарши ҳам норозилик билдириб, тегишли баёнот қабул қилдилар.

Кенгаш қардошларча ҳамкорлик вазиятида ўтди.

Кенгаш иши тугаганидан кейин «Проблемы мира и социализма» журналининг 15 йиллигига бағишланган тантанали мажлис ўтказилди.

ПРАГАДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

ПРАГА, 10 январь. (ТАСС). 1972—1973 йилларда чиққан «Проблемы мира и социализма» журналининг ишини муҳокама қилишга бағишланган кенгаш тугагач (унда 67 коммунистик ва ишчи партияларининг вакиллари қатнашди), Прагада журналнинг 15 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди.

Халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини ташкил этувчи партияларнинг кўпдан-кўп вакиллари редакциянинг мажлислар залига йиғилишди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев бошчилигидаги КПСС делегацияси ҳам шу ерда ҳозир бўлди.

«Проблемы мира и социализма» журналининг бош редактори К. И. Зародов тантанали мажлисни очди.

Мажлисда табрик нутқлари сўзлаган кишилар кейинги йилларда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг обрўси ортиши билан бирга шу журналнинг роли ҳам тобора ўсаётганлигини алоҳида таъкидладилар. Улар қардош партиялар «Проблемы мира и социализма» журналининг редакцияси билан янада мустаҳкам ҳамкорлик қилишлари зарур, журнални халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг янада мўътабар минбарига айлантирмоқ зарур, деб таъкидладилар.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИ ЎҚИМОҚДА

Сирдарё область партия комитети ҳузурида область шаҳар ва район партия комитетларининг ходимлари учун доимий семинар ишлай бошлади. Семинар тингловчилари сиёсий билимларини оширадилар, омма орасида ташкилотчилик иши олиб бориш тажрибасини ўртоқлашадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари, Тошкент Олий партия мактабининг ўқитувчилари, республиканинг таниқли олимлари семинарда лекция ўқишади. (ЎзТАГ).

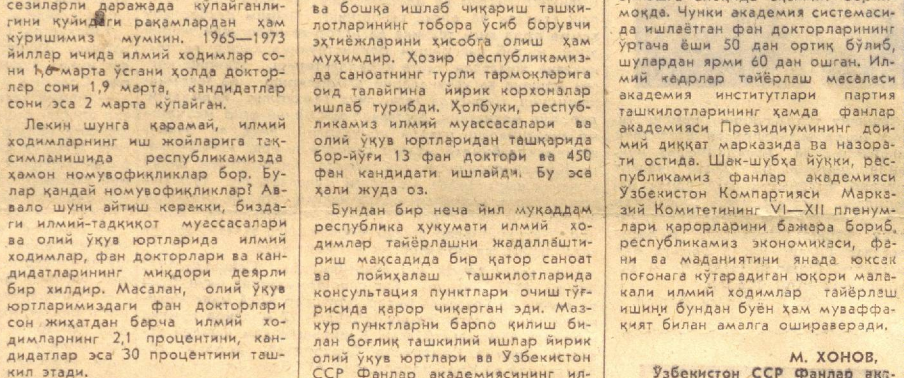

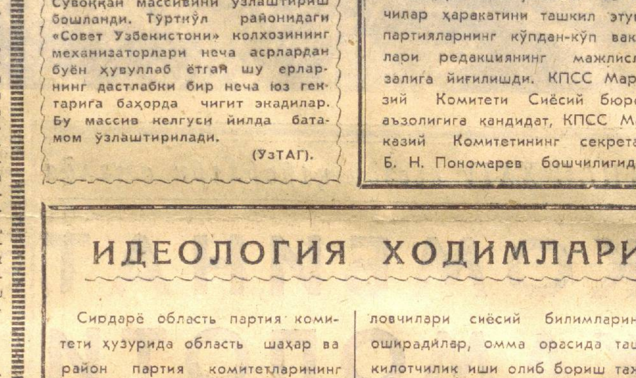

Республикамиз саноат корхоналарининг коллективлари тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи йилини янги зафарлар билан нишонламоқдалар. Суратларда: (чапдан) В. И. Ленин номидаги Бекобод металлургия комбинати металл қуюв цехининг илғор ишчилари — В. Александров, В. Самофалов, Р. Куртвелиев ва Т. Турсуновлар. Уларнинг ҳар бири сменада 100 тоннадан ортиқ металл қуйиб кунлик топшириқларини ошириб адо этмоқдалар. Ўнгдаги суратда: Тошкент «Таштекстильмаш» заводининг пешқадам токари Валерий Ляпин иш устида. У шу йилнинг иккинчи квартали ҳисобига меҳнат қилапти.

А. Тўраев, И. Глауберзон фотолари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Ўтган йилнинг охирида редакция Булунғур районидаги Ленин номли колхоз аъзоларидан олган хатда тубандагилар маълум қилинганди: раҳбарларимиз хўжаликни бошқариш, ишлаб чиқаришни тўғри ташкил этишнинг уддасидан чиқишмаяпти. Ҳар йилгидек, бу йил ҳам экинларнинг парвариши яхши йўлга қўйилмади. Агротехника талабларига риоя қилинмади. Натижада пахта ва бошқа экинлардан кам ҳосил олинди. Бу ҳол белгиланган давлат планлари ва олинган мажбуриятларнинг бажарилишига салбий таъсир қилди. Даромад кам бўлиб қолди. Хўжаликнинг экономикаси заифлашди. Колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигига путур етди. Чорвачиликни ривожлантиришга эътибор берилмаганлиги сабабли чорва моллар, айниқса йилқилар камайиб кетди. Чорва туёғини тўлдириш планини бажариш мақсадида четдан мол сотиб олиш вақтида суиистеъмол қилиш ҳоллари содир бўлмоқда. Тракторларни механизаторларга бириктириб қўйиш соҳасида ҳам ана шундай нуқсонга йўл қўйилмоқда. Бу ҳол колхозчиларнинг хўжалик раҳбарларидан норозилигига сабаб бўляпти.

Самарқанд область партия комитетидан олинган жавобда айтилишича, хат юзасидан текшириш ўтказилганида, унда келтирилган фактлар тасдиқланган. Текшириш натижаси колхоз аъзоларининг умумий йиғилишида муҳокама қилинган. Хўжаликка раҳбарлик қилолмагани, ишлаб чиқаришни ташкил этолмагани, экинларни парвариш қилишда агротехника қоидалари қўпол равишда бузилишига, оқибатда ҳосилнинг кам бўлиб қолишига ва бошқа жиддий хато ҳамда камчиликларга йўл қўйгани учун Иброҳимов правление раиси вазифасидан бўшатилган.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

БАЙРОҚДОР

ОЧЕРК

Обиджон билан шийпонда у ёқбу ёқдан гаплашиб ўтирдик. Бригаданинг текис, яхлит пахтазори нақ айвон дамидан ёстанган, оёғи тоғлар этагида. Ҳайбатли, мудроқ, сокин тоғлар. Ботиб кетаётган қуёш шуъласи энг баланд чўққини, унинг тепасида муаллақ туриб қолган булутни лахчалантириб юборган. Ҳар куни чўққи устига лахча қўнгандан тоғлар бағри, жилғалар қораяди, тун ўша ердан бошланади; тонг ёришганда эса кун қишлоққа шу чўққидан мўралайди.

Болаликдан одат бўлиб қолганми, ҳар қалай, Обиджон бу чўққига кўп тикилади. Ўзининг айтишича, унга қараб ўтириб, у сочилиб кетган фикрларини жамлаб олади, паришонлик чекинади, агар жаҳл оти олиб қочса, ҳовурдан тушади; ғам-андуҳ ғолиб келса, таскин топади, вужудида ҳаракатга ундовчи куч сезади.

У гоҳо бу чўққига қараб ўтириб, — айниқса кечқурун, — умр дафтарини варақлайди. Ўтган умрининг бир лаҳзаси ҳали-ҳали эсида, хотирасига битилиб қолган ўша лаҳзада унинг болалиги тугаган, болалик хаёллари тарқалиб кетган эди. Уни ўша лаҳза ҳаётга қадам бостирган, катталар хаёлини суришга мажбур қилган эди.

Ўшанда шу сингари ғира-шира, шу сингари куз оқшоми, чўққига лахча қўнган дам эди. У кўчадан югуриб кириши билан онаси қўлига хат туттирди: дадангдан келибди, ўқиб бер, ўғлим.

Хатни очатиб Обиднинг қўли титраб кетди. У хатга жадал кўз югуртирди: Акбар Мамадалиев Улуғ Ватан уруши фронтида,...

Хат Обиджоннинг қўлидан тушиб кетди. Онаси уввос солиб йиғлади, укалари, синглиси қийчув кўтаришди. Йиғига қўшни аёллар чиқиб қўшилишди. Обиджон на ўкириб йиғлади, на бировга бирон нима деди: у ҳовли ўртасида бошини чангаллаб сокин чўққига қараганча қотиб қолган эди.

Йиғи тинди. Қўшни аёллар уйуйларига чиқиб кетишди. Укалари ухлаб қолишди. Фақат онасининг оҳи, кўксидан юлиниб чиққан оҳ, ўқтин-ўқтин эшитилар, жимликни бузарди. Кейин ҳаммаёқ ҳувиллаб қолди.

— «Оила энди сенинг қўлингда бўлади, ўзингни тут, бошингни кўтар, Обиджон!» Дадасининг товуши қулоғида аниқ такрорланди.

У тебраниб аланглади.

Онаси яна оҳ урди.

Обиджоннинг халқумига энди алланима тиқилиб кела бошлади. У қўли билан юзини маҳкам беркитди. Елкалари силкиниб-силкиниб тушди.

Ҳамма уйқуда эди.

Эрталаб онаси унга бир пиёла иссиқ чой тутди. У кўнглида ҳосил бўлган аҳдни онасига эълон қилди:

— Ая, бу йил еттинчидан кейин мактабга бормайман. Колхозда ишлайман.

Онаси йиғлади.

— Энди қайтиб келмайди. Кўриб турибсиз, отасиз қолганлар ёлғиз биз эмасмиз.

Онаси ялт этиб унга қаради: назарида ўғли шу кечада улғайиб қолгандай. Гапириши худди отаси: оҳиста, қатъий.

Таскин онасига, тўрт гўдак билан тул қолган аёлга ҳам ўтган эди.

Ҳа, Обиджон машъум хатни ўқиган дамда, дадаси фронтга жўнаётиб ўғлининг иягидан кўтарганча айтган гапи қулоғида такрорланган дамда улғайган эди. Обиджоннинг пешанасидаги ажинларнинг биринчиси балки ўша дамчинг ўзига хос улғайиш белгисидир...

У қиш бўйи мактабга қатнади. Баҳор кириб далага қўш чиқиши билан раисга рўпара бўлди.

Правление раиси Раҳимжон Усмонов камгап, шошмай, салмоқлаб гапирадиган киши эди. Ҳалиҳали Обиджоннинг эсида: раис ҳийла вақт индамай, унга разм солиб ўтирди: гўё уни бошданоёқ кузатарди. Обиджон эса кўринишда чоғ, бунинг устига этсиз, ерга қараганча турибди: раис бўлса ундан на кўз узади, на сўз қотади: ғамгин, синчков кўзларини унга тикиб ўтирибди.

— Кел йигит, ишлар қалай? — сўради у ахири.

Обиджон бошини кўтарди:

— Ишласаммикин деб маслаҳатга келган эдим.

— Ўқишинг нима бўлади?

— Ўқишни тарк этиб тураман. Шундай қарорга келдим, раис бува.

Раис ўйланиб қолди. Орага жимлик чўкди. Бироқ Обиджоннинг гапидаги қатъият унга таскин берган эди.

— Яхши ўйлабсан, ўғлим, — деди. Кейин хат ёзиб боланинг қўлига берди. Омборчига олиб бор. Бир пуд ун беради. Тирикчиликка ишлатиб турингиз. Бўш қоп тик турмайди, йигит, — деб илова қилди у жилмайиб.

Бу жилмайиш Обиджоннинг кўнглига ёруғлик солди.

Обиджон ишга чиқди: дастлаб қўшчиларга кўмаклашди: от ва ҳўкиз етаклади. Кейин кетмон чопди, катта деҳқонлар сафида экин парваришлади. Ундан кейин сувчилик қилди.

Бир куни кеч кузакда раис уни идорага чақиртирди:

— Сенга бир маслаҳат бор, Обиджон,— деди йигитчага синчков тикилиб.

— Қулоғим сизда: нима маслаҳат экан?

Ўсмирнинг ўзини тутиб, катталарча айтган гапига раис ўзини кулгидан зўрға тўхтатиб қолди. Мийиғида кулиб давом этди:

— Маслаҳат, шуки, оғайни, — деди у, — энди ҳунар ўргансанг деб чақирдим. Сени тракторчиликни ўрганишга юборсак. Хўш, қалай, йўқ демассан-а? Қўшнинг Эминжон ўзим ўргатаман деб юрибди.

Уни тракторчиликни ўрганишга юборишмоқчи, бунинг устига Эминжон акасининг ўзи ўргатадию, Обид йўқ дейдими! Бир миниб келишга велосипедини бериб турмаган ўртоқлари олдидан Обиджон баҳайбат тракторни тариллатганча ҳайдаб ўтади, ҳа, уларни ўтқазиб олади, ҳатто талабгорларга ҳайдашни ўргатиб қўяди. Аммо шу топда унинг кўнглига бошқа бир нарса ғашлик солди, туғилган шашт ногоҳ қайтди. Обиджон бўшашиб ерга қаради.

— Ҳа, ер сузиб қолдинг? — раис ҳозир ҳатто унга дашном бермоқчи эди, лекин бирдан эсига тушиб, сўзини ютди. — Бошингни кўтар, йигит.

— Мен-ку жон деймана, уйдагилар нима тирикчилик қилишади? Учта қанот чиқармаган жўжа билан онам...

— Ўзим ҳам шу важни рўпара қиларсан деб ўйлаган эдим. Уйингдагилардан кўнглинг тўқ бўлсин, йигит. Уларнинг ташвишини колхоз кўтариб туради.

Обиджон Марҳамат МТСига бориб, ремонтчилар қаторида бўлди, баҳоргача тракторларни ремонтдан чиқаришда қатнашди. Кейин ер ҳайдади.

Қишлоқ хўжалиги зиёлилари сафига Обиджон қирқинчи йилларнинг сўнггида қўшилди. Бу соҳада тетапоялигидан уни етаклаган, зеҳнини темир ишига ўткирлаган устози Эминжон Мирзаев. Обиджон унинг номини зўр ҳурмат билан тилга олади:

— Эминжон акам яхши механик. Аввало, у киши жуда меҳрибон одам. Механизмни билиш, ўрганиш истагида келган одамни ҳеч ноумид қилмайди. Унинг юкини дарров елкасига олади. У ўз юкини бемалол кўтарадиган бўлгач, бошқанинг юкини елкасига олади. Бу йўлда у бошқалар юкини кўтариб умр ўтказяпти. Лекин ҳеч кимга миннати йўқ...

Тоғ томондан этни жунжитувчи шабада эсар, айвон дамидаги устунга боғлаб қўйилган байроқ ҳилпирар эди.

Обиджон чўққига тикилиб жим қолди. Чўққидаги лахча тамом хиралаган эди, устига қалин ёйилган қора рангга қориша-қориша, охири, бир-икки кўзга чалинди-да, ўчди. Энди тун ҳамма ёққа танҳо ҳукмрон бўлиб олган эди. Сукунат гўё алланимани пойлаб писиб ётибди. Чўққи тепасида, зулмат қаърида юлдузлар элас-элас миж-жа қоқади. Обиджон қоронғилик ичига бурканган шу чўққига қараб гўё хаёлининг учини излаярди.

Унинг ўз устози ҳақида юракдан чиқариб айтган сўзлари кўз олдимда йигирманчи йилларнинг

ВОҲАДАГИ ГУЛШАН

ДЎСТЛАР КЎЗИ БИЛАН

Сенегал пойтахти Дакарда Совет Иттифоқи тўғрисида жуда кўп нусхали китоб босиб чиқарилди. Китоб муаллифи Ғарбий Африкада таниқли шоир ва публицист Жан Бриердир. Китобнинг сарлавҳаси рамзий маънога эга. Империализмнинг Африка қитъасидаги ёвузликларини ўз кўзи билан кўрган, капиталистик жамиятни жуда яхши билган Жан Бриер ўз китобининг номини «Бошқа дунё» деб атади. Бир юз ўттиз бетли бу китобда совет кишиларининг қаҳрамонона меҳнати ва СССР халқларининг қардошларча дўстлиги ҳақида, инсоният тарихида меҳнаткашларнинг биринчи давлати ҳисобланган мамлакатнинг ёрқин истиқболлари тўғрисида мароқ билан ҳикоя қилиб берилган.

Китобнинг бир боби Совет Ўзбекистонига бағишланган. Жан Бриер Ўзбекистон мисолида ленинча миллий сиёсат тантанасини, бир вақтлар чор Россияси тасарруфидаги қолоқ чекка ўлканинг маданияти ва экономикасининг мисли кўрилмаган даражада тараққий этганлигини ишончли фактларда кўрсатиб берган. «Новости» матбуот агентлиги китобнинг ана шу бобини баъзи бир қисқартишлар билан газетахонларга тақдим этади.

1917-1920 йилларда Ўзбекистон территориясининг бешдан уч қисмини даштликлар ишғол этарди. Эндиликда бу мамлакат халқнинг жасорати ва матонати билан гуллаган водийга айланди. Бу ерда етиштирилаётган «оқ олтин» унинг асосий экини бўлиб қолди. Республикадаги мавжуд чўлларнинг ҳаммаси ҳали тўла ўзлаштириб бўлинмаган. Бироқ, шундай бўлса ҳам жуда катта кенгликлар ям-яшил водийга айлантирилган. Бу ердаги барча бунёдкорликларда — қурғоқчиликка қарши, битмас-туганмас табиий бойликларни ўзлаштириш учун курашаётган ўзбекларнинг яратувчилик меҳнати ва қатъий интилиши яққол сезилиб туради.

Ер ости бойликларини қидириш ишлари тезкорлик билан олиб борилмоқда. Мутахассисларнинг тахмин қилишларича, бу ерда жуда катта газ запасларидан ташқари кўмир, нефть, мис, қўрғошин, рух, марганец, боксид, вольфрам, олтин, графитнинг ғоятда бой манбалари мавжуд.

Барча совет пахтасининг етмиш процентга яқинини Ўзбекистон етказиб бермоқда. Кўпчилик районларда ҳосилни йиғиб-териб олиш ишлари механизациялаштирилган. Ўзбекистон эндиликда дунё бўйича ғоятда кўп пахта етиштирувчи учинчи мамлакат ҳисобланади.

Ўзбекистон Улуғ Ватан уруши йилларида мудофаа мақсадларини кўзлаб ўз экономикасини бутунлай қайтадан қурди. Республика ўзининг бутун ишчи кучи ва моддий ресурсларини ғоятда кучли арсенал яратишга сафарбар қилди у фронтни озиқ-овқат, кийим-кечак, қурол-яроғ, уруш анжомлари билан таъминлаб турди. Мамлакатдаги муҳим саноат корхоналари Ўзбекистонга кўчирилди.

1966 йилда юз берган кучли зилзила натижасида Тошкентда 2 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой майдони ва бошқа иморатлар вайрон бўлди, шунда шаҳар қардош республикалардан катта мадад олди; бу ерга техника, қурилиш материаллари, дори-дармонлар келтирилди. Шаҳарнинг янги қурилиш плани ишлаб чиқилди, сўнгра 17 қаватли меҳмонхоналари бўлган замонавий шаҳар вужудга келтирилди. Бу ердаги барча бинолар зилзилага бардошли конструкциялар асосида тикланди ва тикланмоқда. Ҳар бир иттифоқдош республика бу ерда ўз кучи билан биттадан микрорайон қуриб берди.

Ўзбекистон бошқа республикаларга тўқимачилик машиналари, кимёвий ўғитлар, газлама юбораётган бўлса, Россия Федерацияси ва Қозоғистон уни дон билан, Сибирь ёғоч билан, Кузнецк ҳавзаси кўмир билан, Москва, Ленинград, Украина ва Урал турли станоклар ва металл билан таъминламоқда.

Дунёга машҳур Бухоро газ конининг азаматлари ўз навбатида Урал шаҳарларига бетўхтов газ юбориб турадилар.

ОЛТИН ТЕРИ

Антик даврларда аргонавтлар олтин тери излаб Колхидага сафар қилишган экан. Айтишларига қараганда, у ерда қандайдир муқаддас дарахтда олтин тери бўларкан... Эндиликда бунинг учун унчалик узоқ сафарга отланишнинг сира ҳожати йўқ. Лоақал Ленинграддаги анъанавий мўйна аукционида бўлишнинг ўзи кифоя қилади. Ҳатто кўпни кўриб, кўзи пишган чет эл савдогарлари ҳам қоракўл терилари савдога қўйилганда уни кўриб кўпинча ҳайратга тушадилар.

Бунда бир неча хил ранг ва товланишлар акс этади. Ёруғликнинг қай хилда бўлиши натижасида у турли кўринишларга эга бўлади. Бундай қоракўлни фақат Ўзбекистондагина учратиш мумкин. Мутахассисларнинг таъкидлашларича, бундай нодир ҳодиса қоракўл жунида ёруғлик нурларининг синиши натижасида пайдо бўларкан. Бунда асосий гап албатта бу қимматбаҳо терининг гўзаллиги ва камёблигида боряпти. Бир вақтлар ана шундай битта тери учун туя беришган экан, эндиликда эса у олтин билан баҳоланмоқда.

Революция арафасида жуда оз миқдордаги қоракўл қўйлари ҳам асосан Бухоро амирлиги тасарруфида бўлган эди. Чўпонлар ўз фарзандларига қоракўл қўйларини кўпайтириш сирларини ўргатишар экан. Бухоро амири эса қоракўл қўйларини четга чиқаришни тақиқлаб, бу ишда айбланган кишиларни ўлим жазосига ҳукм қилар экан.

Октябрь инқилобидан сўнг Самарқандда қоракўл қўйларини кўпайтириш проблемаларини ўрганишга киришилди. Бунда қисқа бир муддат ичида чўпонларнинг кўп асрлик тажрибасини ўрганиш, ана шу тажрибаларга асосланиб туриб қоракўл қўйлари зотини яхшилаш устида ишлаш, яйловлардан унумли фойдаланиш методларини ишлаб чиқиш билан бу соҳанинг гармоник системасини вужудга келтириш лозим эди.

Ҳозирги кунда баъзи-баъзида оқ қоракўллар учраб туради. Булар табиий бўлмай, балки сунъий қоракўллар ҳисобланади. Чет элларда қора ёки кулранг қоракўллардан фойдаланиб, ана шундай қоракўл ишлаб чиқаришмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ЭКСПОРТИ

Қадим-қадим замонлардан буён «катта ипак йўли» Шарқ мамлакатларини Европа билан боғлаб келган. Бу йўл Самарқанд, Бухоро, Хоразм ва бошқа ўзбек шаҳарлари орқали ўтган эди. Агар бу тижорат ишларида ўзбек савдогарлари фақат воситачилик қилиб келишган бўлса, эндиликда Ўзбекистон ҳар йили бир неча миллион сўмлик молни четга экспорт қилмоқда. Ўзбекистон четга экспорт моллари чиқаришда СССРдаги бошқа республикалар ўртасида етакчи ўринлардан бирини эгаллайди.

Чет элларда ташкил этилаётган бирорта савдо ярмаркаси ёки кўргазмаси Ўзбекистон ва унинг қишлоқ хўжалик машиналарисиз, дастгоҳлари ва турли хилдаги саноат ускуналарисиз ўтказилмайдиган бўлиб қолган.

Илгаригидек ҳозир ҳам Ўзбекистон пахтаси экспортнинг асосий маҳсулоти бўлиб келмоқда. Ўзбек пахтасини Англия, Франция, Япония, ГФР, Бельгия, Италия, Европа ва Осиёнинг бошқа қатор мамлакатлари сотиб олмоқда. Бироқ, пахта бугунги кунда Ўзбекистоннинг чет мамлакатларга чиқараётган маҳсулотларидан биттаси холос.

Кейинги вақтларда Япониядаги фирмалар Самарқанддаги «Кинап» заводи ишлаб чиқараётган овоз ёзиш аппаратларининг бир партиясини ҳамда Тошкент заводларининг бир неча маҳсулотини сотиб олди. Шуниси қизиқки, Япония Ўзбекистондан нефть кокси, пахта, йигирилган ип-калаваларни ҳам харид қилмоқда.

Агар 1948 йилда Ўзбекистондан 36 та корхона чет мамлакатларга 27 хил маҳсулот сотган бўлса, эндиликда 1200 саноат объекти жаҳон бозорига ўз товарларининг 1200 хилини чиқармоқда.

ЎРТА АСРДАН ЛЕНИН АСРИГА

Самарқанд 1970 йилда 2500 йиллигини байрам қилиб, ўзини «Минг хил афсоналар шаҳри» сифатида шон-шуҳратини яна бир бор бутун оламга намойиш қилди. Марказий Осиёда маданият ва санъатнинг бешиги бўлган Самарқанд ҳозирги кунда ажойиб меъморчилик ёдгорликлари билан улкан музей шаҳар бўлиб қолди.

Дакардаги совет элчихонасида мени Ўзбекистон билан таништиришар экан, охирида «Минг бор эшитгандан кўра бир марта кўрган афзал» дейишган эди.

Шу нарса қизиқки, минг йиллик тарихлардан сўнг тўсатдан XX асрга, Ленин асрига рўбару келиш кишини қандайдир ҳайратга солар экан. Республика чинакам гуркираб юксалмоқда. Тошкентда электр станцияси, Чорвоқда ГЭС юксалмоқда, алюминий олувчи, каолинни қайта ишловчи корхоналар, қўрғошин заводлари, асбест корхоналари, тўқимачилик комбинатлари, чинни идишлар ишлаб чиқариш заводлари, янчиш машиналари, ипак тўқувчи машиналар ишлаб чиқарадиган заводлар, сут комбинатлари катта суръат билан бунёд этилмоқда. Ўзбекистон — бу истиқболга парвоз қилаётган ажойиб республикадир. Бу ерда ленинча иқтисодий планлаштириш ўзининг самарали таъсирини кўрсатмоқда...

Серқуёш Тошкент билан, замонавий меъморчилик, миллий усул ва халқ анъаналари билан уйғунлашиб кетган тамоман янги шаҳар билан хайрхўш қилар экансан, қалбингда қувончли ҳис-туйғулар тағин ҳам туғён уради...

Жан БРИЕР.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР — ЧЕТ ЭЛЛАРДА

АНГЛИЯ. Мамлакат меҳнаткашлари орасида квартира ҳақининг оширилиши ва уй-жой қурилишининг камайтирилишига қарши норозиликлар кучайиб бормоқда. Англияда ҳозир 100 мингдан зиёд уйсизлар ва уй шароитини яхшилашга муҳтож бўлган миллионлаб кишилар бор. Суратда: муниципалитетга қарашли уйдаги бўш ётган квартираларни уйсизларга беришдан бош тортган шаҳар маъмурларига қарши норозилик намойишига чиққан лондонликлар.

ТАСС фотохроникаси.

В. И. ЛЕНИН ХОТИРАСИ

БЕЛГРАД, 8 январь. (ТАСС). Скопле шаҳрида В. И. Ленин хотираси ҳафталиги бошланди. Бу ҳафталик маҳаллий университет фалсафа факультети коммунистлар союзи ташкилотининг ташаббуси билан ўтказилмоқда.

Бу ерда очилган виставкага В. И. Ленин асарлари, шунингдек бутун дунё меҳнаткашларининг буюк доҳийси ва устози тўғрисида рус тилида ва Югославия халқлари тилида нашр қилинган китоблар қўйилган.

В. И. Ленин хотираси ҳафталиги давомида ленинизмнинг энг муҳим проблемалари юзасидан лекциялар ўқилади. В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги фильмлар кўрсатилади.

И. ГАНДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ДЕҲЛИ, (ТАСС). Ҳиндистон Бош министри И. Ганди Барабанкида (Уттар-Прадеш штати) тўқимачилик фабрикаси очилишига бағишланган оммавий митингда нутқ сўзлаб, бундай деди: «Диний жамоалар ўртасига адоват солувчи кучлар ва ўнг реакция мамлакатда тартибсизлик вужудга келтириш ва норозилик туғдиришга уринмоқдалар. Ҳиндистоннинг бутун халқи уларнинг кирдикорларига қаттиқ зарба бермоғи керак».

Бош министр айтдики, реакцион кучлар ҳинд жамиятининг барча табақаларига ва аввало ёшлар ҳамда студентларга таъсир ўтказишга интилмоқдалар. Уларнинг бундан кузатган мақсади Ҳиндистонда тартибсизлик туғдиришдан иборат.

И. Ганди реакциянинг кирдикорлари Ҳиндистоннинг миллий манфаатларига зарар етказаётганлигини таъкидлади. Шу муносабат билан Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи мамлакатдаги тараққийпарвар кучларнинг бирлигини мустаҳкамлаш ғоят зарур эканлигини уқтириб ўтди.

В. И. ЛЕНИНГА БАҒИШЛАНДИ

ВАРШАВА. 10 январь. (ТАСС). Кеча Варшавада «В. И. Ленин ғоялари ва халқаро ишчилар ҳаракати» мавзуида илмий конференция очилди. Тўрт кун давом этадиган бу конференция социалистик мамлакатлар фанлар академияларининг кўп томонлама комиссияси ва Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар олий мактаби ташаббуси билан уюштирилди. Конференция ишида Польша, Чехословакия, Монголия, ГДР, Руминия, Венгрия ва Совет Иттифоқидан келган олимлар иштирок этмоқда.

КУБА ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЕНГИЗЧИЛАР МУСОБАҚАСИ

Гаванада Совет ва Куба денгизчилари ўртасида кемаларни муддатидан илгари тайёрлаб қўйиш бўйича ўтказиладиган социалистик мусобақа тўғрисида битим имзоланди. Мусобақа меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик кунига бағишланади ва унинг натижалари шу йилнинг баҳорида якунланади.

Битимда Совет Иттифоқи билан Озодлик ороли ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашга қаратилган тадбирлар кўзда тутилади. Ўтган йили пештоқига Совет байроғини қадаган кемалар Кубанинг 33 портига 1700 марта кириб, 11 миллион тонна юк келтирди.

ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

Матансас шаҳрида III Миллий ижодий музика фестивали бўлиб ўтди. Унга вилоятларда бўлиб ўтган коннурслар пайтида танлаб олинган энг яхши асарлардан 60 таси тавсия этилган. Улар орасида Элена Бурке, Фараҳ Мариа, Эла Кальва, Росита Форнес, Леонора Рега ва бошқалар бор.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«Педро Мариа Родригес» ёғочилик фабрикасининг меҳнаткашлари йиллик планларини муддатидан уч ой илгари бажардилар. Корхона беш ярим миллион литр турли хил маҳсулот ишлаб чиқарди.

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

Гаванада Куба—Совет дўстлиги Ассоциацияси биносида совет танкери экипажи билан машҳур Куба коммунисти Хулио Антонио Мелья номи билан юритилувчи завод қуювчиларининг учрашуви бўлиб ўтди.

Денгизчилар билан қуювчиларни Ассоциациянинг раҳбарлари, совет элчихонаси ва интернационал денгизчилар клубининг вакиллари қизғин табрикладилар. Кейин СССРдан келган меҳмонлар Хулио Антонио Мелья номли заводга ташриф буюрдилар. Ана шундай учрашувдан биринчиси совет кемаси бортида, у Гавана портига кириб келганида ўтказилган эди.

СОВЕТ КИНОСИ ҲАФТАЛИГИ

Куба томошабинлари совет киноси ҳафталиги программасидаги «Қайноқ қор», «Монолог», «Иван Васильевич касбини ўзгартиради», «Ўгай она», «Нуқта, нуқта, вергул» ва бошқа фильмларни кўришди. Ҳафталик мобайнида СССР Кинематографияси союзи делегацияси иштирок этди. Делегация составида Украина ССР Министрлар Советининг кинематография бўйича Давлат комитетининг раиси В. С. Большак, кинорежиссёр Александр Митта, актерлар Татьяна Доронина ва Леонид Журавлевлар бор эди.

(АПН).

ЖЕНЕВАДАГИ МУЗОКАРАЛАРДА

ЖЕНЕВА. 9 январь. (ТАСС). Миллатлар саройида Яқин Шарққа бағишланган сулҳ конференцияси доирасида тузилиб, ҳарбий масалалар билан шуғулланувчи иш группасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Иш группаси уруш ҳаракатлари бўлиб ўтган районда қўшинларни бир-биридан ажратиш проблемасини муҳокама қилишни давом эттирмоқда. БМТ вакили бугун бу ерда ана шуни маълум қилди.

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

⊙ БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси гражданларидан неча ўн минглаб киши Чилидаги фашист хунтасининг бебошлигига қарши кейинги кунларда ўтказилган митингларда қатнашди. Кўмир саноати ишчилари, олий ўқув юртлари студентлари ва ўқитувчилари, демократик хотин-қизлар иттифоқи ва мамлакатдаги бошқа ташкилотларнинг оммавий йиғилишларида қабул қилинган резолюциялар Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан ва Чилининг бошқа ватанпарварлари озод қилинсин, деб талаб этади.

⊙ СОФИЯ. «Вечерни новинки» газетаси Чили ҳарбийлари кучайтириб юборган террорни кескин қоралади. Газета «Қасос олиш пайти келади» сарлавҳали мақоласида «ишчиларга, деҳқонларга, зиёлиларнинг вакилларига қарши, болалар, хотин-қизлар ва кексаларга қарши, бутун халққа қарши олиб борилаётган қонли қирғинчилик уруши тўхтатилсин» деб талаб қилади.

Чилидаги воқеалар, деб таъкидлайди газета, тинчлик, осойишталик ва инсонпарварлик йўлини қидириб топишга ҳаракат қилаётган бутун тараққийпарвар инсониятга қарши қилинган дағдағадир.

Жаҳон жамоатчилиги, деб уқтириб ўтади «Вечерни новинки» газетаси, қаттиқ ғазабланмоқда. Жаҳон жамоатчилиги норозилик билдиради ва хунтани жиловлаб қўйиш ҳамда меҳнаткашларнинг қонуний ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш, Чилининг қадимий маданияти ёдгорликларини қутқариб қолиш, мамлакатни тинч меҳнат, демократия ва инсонпарварлик йўлига қайтариш учун барча кишиларни ўз таъсиридан фойдаланишга даъват этади.

⊙ БОНН. Ҳарбий хунта террорининг қурбони бўлган Чили демократлари билан бирдамлик ҳаракати кучайиб бораётганлиги тўғрисида Германия Федератив Республикасининг турли қисмларидан хабарлар келиб турибди. Мамлакатда Чили ватанпарварларини ҳимоя қилиш фондига пул маблағлари тўпланмоқда.

Рурнинг саноат марказларидан бири бўлган Эссенда Чили халқи билан бирдамлик ҳафтаси ўтказилди. Германия Коммунистик партиясининг маҳаллий ташкилоти ва демократик ёшлар ташкилотлари бу ҳафталикни уюштирдилар.

Германия Федератив Республикасининг бошқа кўпгина шаҳарларида ҳам шундай ҳаракатлар давом этмоқда.

(ТАСС).

дастлабки механизаторларини гавдалантирди. Шаҳардан жўнатилган тракторларни қишлоқ кўчаларидан миниб ўтган ўша йигитларни халқ оломон-оломон бўлиб томоша қилган, кўп одамлар ёқаларини ушлаб қолган эдилар. Таъбир жоиз бўлса, қишлоққа техника йўлини ўша дастлабки механизаторлар солган эдилар. Ҳа, кимдир олдинда юради, йўлни олдинда юрган очади. Йўл— янгилик, тараққиёт олиб келади. Аммо янгиликнинг йўли теп-текис эмас.

Ўша дастлабки механизаторлар ўзларига отилган маломат тошларини қайтарган, бурчаклардан отилган ўқларга кўкракларини қалқон қилган эдилар. Ахири, машинасиз деҳқончилик ақлга сиғмайдиган бўлиб қолди...

— Қаранг-а, — деб хитоб қилди Обиджон, бирдан руҳланиб ва енгил кулиб: — Кечагина, трактор зинасига оёғи етмаган шўх болалар эдик, қарабсизки, бола-чақалик, ҳатто бобо бўлиб қолибмиз...

— Болалар нечта, Обиджон? — сўрадим ундан.

— Тўққизта, — деди у ҳамон кулиб. Аммо товушидан ғурур, оталик ғурури сезилиб турарди. — Қизларнинг каттасини — Хонпошшони куёвга узатдик, набирамиз бор; ўғилларнинг каттаси — Маҳаммаднури бу йил ўнинчи синфни битиради. Қарасам, улар орасида менгина чаласавод қоладиганман, на чора, эзгуликнинг кечи йўқ дейдилар, — кечкида ўқиб ўрта маълумот олдим, кейин Андижон пахтачилик институтининг механизация факультетига сиртдан ўқишга кирдим.

— Обиджон, сиз бу йил мавсумда ҳаммадан кўп пахта тердингиз. Бу машинада пахта теришнинг бугунги жаҳон рекорди. Бу чўққини биринчи бўлиб сиз забт этдингиз. Бир саволга жавоб берсангиз, бунчалик кўп пахта териш фикри қачон, қандай вазиятда туғилган эди? Бу қарорга келишда нимага суяндингиз?

— Ижозат берсангиз, жавобни саволнинг охиридан бошласам,— деди Обиджон кулиб. — Майлими?

Мен бош ирғитдим.

— Бу қарорга келишда йигирма йиллик тажрибага, ўзим издош бўлган механизаторларнинг бу йўлда орттирган маҳоратларига суяндим. Эсингиздами, бу борада эллигинчи йилларда юз берган ўзгариш?

Ўша йилларда пахтачиликни механизациялашнинг янги даври бошланган эди. Энди пахта теримидек мураккаб, нозик ишни ҳам механизмлар елкасига ортиш зарур эди. Бу давр ўз дарғаларини — комплекс механизациялашган бригадаларнинг миришкор бошлиқларини майдонга чиқарди. Булар: Меликўзи Умрзоқов, Турсуной Охунова, Валентин Тюпко, Мамажон Дадажоновлар каби юзлаб замон қаҳрамонлари, уларнинг минглаб издошлари эди. Обиджон Акбаров ўзини шу издошлар сафида ҳисоблайди.

Ўшанда, эллик тўртинчи йил кузида «СХМ 48» машинасини биринчи марта юргизиб эгатга солган кунидаги қувонч, ҳаяжон ва шубҳалари ҳали Обиджоннинг эсида. Ўша куни машина эгатда қалқиган, ҳаккалаган, пахтани тўккан бўлса ҳам, ҳар қалай терган, икки-уч бункерни олиб чиқиб бўшатган, ишончсиз кўз тикиб турганлар олдида шарманда бўлиб қолмаган эди. Ўша мавсумда икки ой тиришиб механик-ҳайдовчи Обиджон Акбаров ўттиз тонна пахта терган, номи ҳатто Тошкентда машҳур механизаторлар рўйхатига ҳам кирган эди. Ўшандан бери у ҳар йили мавсумда бир кунни ҳам канда қилмай, машқ расолади, малака, маҳорат орттирди. Машина теримида чўққини эгаллашга тиришди. Ўтган 1972 йили унинг бункердан тўккан пахтаси етти юз эллик тоннада тўхтаган эди.

Ёз нафаси ҳали бўшашмаган кунларнинг бири эди, Асакада область пахтакорларининг кенгаши очилди. Гап ғўза парваришини кучайтириш, ҳосилни тез етилтириш, бу йил Ватанга ҳар йилгидан кўп пахта етиштириб бериш устида борди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Шароф Рашидов андижонлик пахтакорларни бу жабҳада социалистик мусобақа байроғини баланд кўтаришга даъват қилди. Бу чақириқ кенгаш қатнашчилари юрагига ўт ёқди, кўнгилда етилиб келаётган фикрни жўштирди.

Колхоз тузумининг ажойиб ташкилотчилари Тешабой Мирзаев, Иброҳим Бакиров, Шермат Юсуповлар билан пахта жабҳасида беллашган Абдусамад Тиллабоев шу даврада эди. Дастлабки колхозлардан бирини шу мўътабар одам йўргаклаган, оёққа бостирган, қирқ йилдан бери ҳануз шу хўжаликка бош, уни йирик, бақувват, бой колхозга айлантиришда катта хизмат қилиб келмоқда. У айтдики, полвон гапнинг ўзи тош босмайди, тарози палласини пахта, кўп пахта босади кўп пахтани эса жадал терадилар. Пахта устозлари бирин-кетин чиқа бошлашди. Қирқ центнердан, дейишди асакалик миришкорлар.

Дўмбира овозига улоқчи отнинг қулоғи динг бўлади, ўзини тўдага уради.

Бу гапларни эшитиб туриб Обиджоннинг фикрлари бир-бирини босиб кела бошлади. У сўз сўраб қўйди-ю, назарида фикри тиниқ эмасдай. Доим шунақа, яхши гапларни айтишни кўнгилга тугиб олади-ю, лекин минбарга чиққанда йўқотади-қўяди. Хўш, мана ҳозир нима дейди?

— Ўртоқлар биз эгатда эмаклаб йўлга кирдик. Бобомиз пахтакор, отамиз пахтакор, ўзимиз пахтакор.. — Бу гапидан Обиджоннинг ўзи кулиб қўйди. Бошқалар ҳам кулади. Баландпарвоз, пуч гаплар! Яхшиси, Обиджон ўзининг гапини, лўнда, тарози босадиган гапни айтади:

— Бизнинг коммунистик меҳнат бригадамиз аъзолари менга шуни айтишни топширишди: биз бу йил гектаридан эллик центнердан пахта етиштирамиз. Биласизларки, ўртоқлар, мен механизаторман. Йигирма йил бўлай деб қолди. Машиналарнинг ҳаммасида ҳам пахта териб кўрдим. Ичида ёмони йўқ. Агар, мисолим тўғри бўлса, уларнинг дастлабкисини — «СХМ-48»ни ҳали суяги қотмаган бола деб фараз қилсак, тўрт қаторли «Ўзбекистон» чинакам полвон. Мен бу йил ҳам шу машинани минаман. Аҳдим — 950 тонна! Пуч гап эмас бу. Коммунистик сўзим...

Ҳамма қарсак чалишди. Марказком котиби ҳам. Демак унинг гапига ишонишди.

Шу йиғиндан кейин Обиджон Акбаровнинг тиними тамом йўқолди. Механизаторлар билан гаплашганда, кечалари сувчилар билан бўлганда ҳам эгатларда жилдираган сувга тикилиб, тупроқнинг сув шимишига қулоқ солиб ўтириб, ҳисоб-китоб қилади: ахир, бу рақам айтишга осон, ҳа дейди Обиджон фикран, сўз айтилди, ўқ отилди. Тамом...

Марҳамат — тоғлиқ район. Обиджонларнинг жойи яна ҳам салқин. Пахтаси яхши битади-ю, бошқалардан беш-ўн кун кейин етилади. Хўш, нима қилмоқ керак?

Обиджон гаплашиб, пахта теримини Бўз районидаги совхозлардан бирида бошлади. Ўзининг пахтаси қийғос очилгунча — уч юз ўттиз тонна териб қайтиб келди. Ўз еридан тера бошлаган кунларда у шерланиб кетган эди: у машинасини эгатга солганча соат бирларда тўхтатади, овқатланиб бир оз ором олади-да, «полвон» яна пахтазор оралайди, кечаси ҳам чироқлари рўпарасини ёритиб эгатларда сузиб бораётганини кўрасиз.

Эрталаб Обиджон «Ўзбекистон»ни яна юргизади. Машина пахта денгизида сузгандек, хиёл-хиёл силкиниб боради, шпинделлар чаноқларда қайнаб тошган лўппи пахтани шип-шип тортиб оладилар-да, дарҳол бункер томон узатадилар, оппоқ момиқлар бункерда капалаксимон қанот қоқадилар, чанг-ғубордан тозаланиб, беҳол чўкадилар. Обиджон чаноқларни бўшатаётган шпинделлар овозини эшитиб, яйраб теради. Ахир, бош терим гектаридан 25-30 центнердан, пахта шунчалик бўлади-да!

Акбаров икки машинада пахта теради: эрталаб минганининг шпинделлари кирланса ёки созлаш талаб қилинса, иккинчисини эгатга солади; слесарь ва механиклар унинг шпинделларини ювиб созлайдилар.

— Қизиқ, баъзи одамларга тушунолмайман, — деди Обиджон, — кўп терсанг ишонмайди, қандайдир шубҳа билдиради, ишонтирсанг, яккам-дуккам рекорд да бу, дейди. Хўш, рекорд бўлса нима қилибди? Аммо пахта жабҳасидаги бу мусобақа спорт пойгаси эмас. Аслида мен шу машинанинг куч-қудратини билишга аҳд қилган эдим. Буни билдим. Натижа: рекорд. Ахир, ёш, тажрибасиз механик-ҳайдовчиларни интилтирадиган бир нуқта, манзил бўлиши керак-ку.

Олтмишинчи йиллар бошида ҳамма механизаторларни ўзига интилтирган чўққи — 300 тонна эди. У забт этилди. Кейинча, олтмишинчи йилларнинг охирларига келиб бу чўққи — 500 тоннага кўтарилди. Бу ҳам забт этилди. Кейин 700 тоннага кўтарилди. Кўпчилик механизаторлар бу чўққини ҳам забт этдилар. Бу йил мусобақа ғолиби, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Обиджон Акбаров тиклаган 1000 тонналик янги чўққи пайдо бўлди.

Энди терим механик-ҳайдовчилари шу чўққини забт этиш учун беллашадилар.

Йўлдош ШАМШАРОВ.

ГРЕЦИЯДА ҚАМОҚҚА ОЛИШЛАР

АФИНА, (ТАСС). Греция хавфсизлик органлари Грецияда чиқадиган «Христианики» журналининг ношири Николас Псаруданисни қамоққа олди. Икки ҳафтада бир марта чиқадиган «Христианики» журналида миллий бирлик ҳукумати тузишга ва парламент сайлови ўтказишга даъват этувчи редакцион мақола босилганидан сўнг бу нашр декабрь ойида ҳарбий полиция томонидан ёпиб қўйилган эди.

Ҳарбий полиция машҳур комик артист Ставрос Паравасни ҳам қамоққа олганлиги хабар қилинади. У «Ҳаммамиз яшаймиз» деган сатирик пьесада бош ролни ижро этган эди. Цензура бу пьесани саҳналаштиришга рухсат берганди. Унинг Грециядаги ҳозирги режимга очиқ-ойдин киноясини томошабинлар гулдурос қарсаклар билан кутиб олишди.

БОСҚИНЧИЛАР ТЕРРОРИ

БАЙРУТ, (ТАСС). Исроил маъмурлари босиб олинган территорияларда яшовчи араб аҳолисига қарши террор ва репрессиялар кампаниясини авж олдирмоқдалар.

Фаластин информация агентлиги хабар беради: Наблус шаҳрида араблардан 11 киши судга берилди. Булар уч ҳафта муқаддам Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан алоқа боғлашда айбланиб қамоққа олинган эди. Тель-Авивда ва Ғазо секторида яна қамоққа олиш бошланди. Исроил маъмурлари Қуддус, Ал-Халил, Рамаллаҳ шаҳарларига ва уларга туташ районларга олиб борадиган йўлларни тўсиб қўйдилар.

Ўзбекистон Ахборот

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ»

заводи конвейеридан кўрак чувийдиган машинанинг 25 мингинчиси чиқди. Завод коллективининг бу совғаси республикамиз пахта далаларида қишлоқ меҳнатчиларининг оғирини енгил қилади.

БОЛАЛАРНИНГ

шодон кулгилари янги фойдаланишга топширилган қўш боғчада янграб қолди. Бинокорлар бу боғчаларни Тошкентнинг марказ-27 микрорайонида тиклашди. Замонавий чароғон бинода кичкинтойларга парвоналик қилиш бошлаб юборилди.

КУРКАМ

ва қулай автовокзал Урганч темир йўл вокзали ёнида ишга тушди. Илгарилари республикамизнинг турли шаҳарларига йўл олувчилар бирмунча қийинчиликка дуч келар эдилар. Автовокзал барча қулайликларга эга. Жумладан дам олиш хонаси ва справка бюроси хизматидан йўловчилар мамнун. Бу ердан Нукус, Беруний, Бухоро ва Самарқандга тўғри йўл олиш имкони бор.

МАНЗАРАЛИ

расмлар кўргазмаси Термиз шаҳрида очилди. Таниқли мўйқалам устаси, манзарачи рассом Урол Тансиқбоевнинг асарларидан ташқари кўпгина рассомларнинг ишлари ҳам намойиш этилмоқда.

«ҚАДРДОН ДУСТИМ»

номли янги бадиий фильмни суратга олиш ишлари ниҳоясига етказилди. Янги картинани «Ўзбекфильм» киностудиясининг бир группа ижодий ходимлари яратди. Фильм ёзувчи Учқун Назаровнинг «Журъат» ҳикояси асосида экранлаштирилган. Киносценарийни О. Агишев ёзган. Янги фильмда совет кишиларининг ижодий меҳнати тараннум этилади.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР ШИФОХОНАСИ

ХОВОС. (ЎзТАГ). Тожикистоннинг Уратепа шаҳридан унчалик узоқда бўлмаган Молгузор тоғ этагида Ховос темир йўлчиларининг шифохонаси очилди. Шифохона санаторий типида қурилган.

Катта даволаш корпуси, шинам коттежлар, спорт майдончаси, кутубхона, кино зал дам олувчи ихтиёрида. Баҳорда профилакторийдаги мевали дарахтлар ўтқазилган боғ ва гулзор яшнаб кетади.

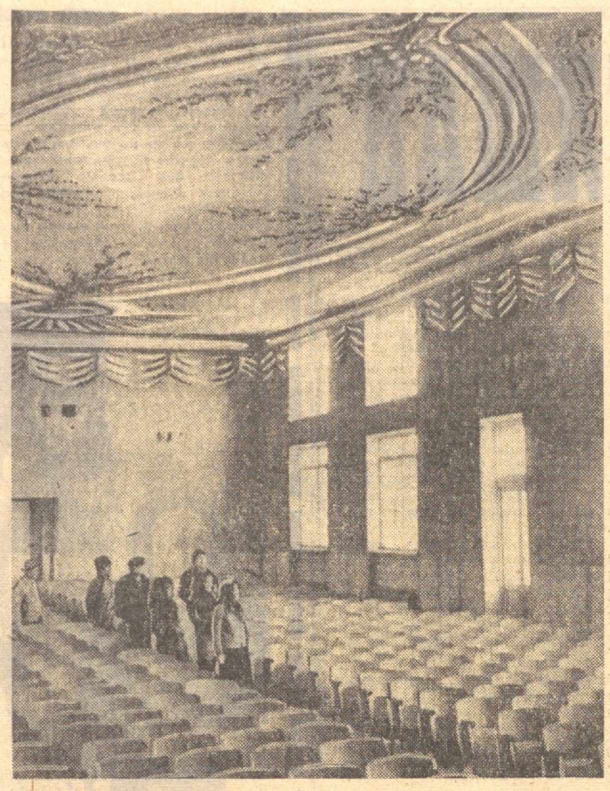

Бўка районидаги Ильич номли колхоз қишлоғи кейинги беш йил мобайнида кўркамлашиб кетди. Хўжалик аъзоларидан юздан ортиғи янги қурилган уйларга кўчиб кирдилар. 550 ўринли қишки, 300 ўринли ёзги клуб улар ихтиёрида. Утган вақт ичида янги гараж, 80 ўринга мўлжалланган болалар боғчаси, магазин, касалхона ва медицина пункти қурилди, 10 километр масофали йўлга асфальт ётқизилди. Юқоридаги суратда колхоз қишлоқ клубининг томоша зали. Жиззах областининг Зомин районидаги бадиий буюмлар фабрикасида хилма-хил рўзғор буюмлари ишлаб чиқарилаётир. Пастдаги суратда ана шу фабриканинг пешқадамларидан М. Хумматова, Н. Карпова, К. Жумаевалар янги маҳсулотнинг сифатини кўздан кечиришаётган пайт акс эттирилган.

Қ. Розиқов ва А. Горокрик фотолари (ЎзТАГ).

ТЕЗ ВА СОЗ

Наманган шаҳрининг марказида яна бир кўркам бино қад ростлади. Бу бинони машҳур бинокор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Воҳидов методи билан ишлаётган Собиржон Абдуллаев бошлиқ комплекс бригада аъзолари тез ва соз қуришди. [illegible]

Бинони битказишда бригаданинг Шерхон Эгамов, Юсуфбой Юсупов, Эркинбой Ризаев, Абдуқаҳҳор Иминов, Раҳматулла Қозоқов, Омонулло Мамадалиев каби меҳнатда олдинги [illegible]

Гул шаҳри Намангандаги [illegible]

Т. СУЛАЙМОНОВ.

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ—ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

КОВПАК СЕВГАН ПАРТИЗАН

Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал-майор Ковпакнинг номини эшитмаган киши камдан-кам бўлса керак. Улуғ Ватан урушининг даҳшатли дамларида у командирлик қилган 1-Украина партизанлар дивизияси фашистларга қирон келтирди, гитлерчи каллакесарларни шафқатсиз савалади, адабини берди.

Ковпак дивизиясининг шерюрак фарзандлари сафида турли миллат вакиллари қатори ўзбеклар ҳам бор эди. Шулардан бири Соҳиб Ҳайиталиевдир.

Уруш тамом бўлганидан буён қарийб 29 йил ўтибдики, Соҳиб ака ўзи ҳақида ҳеч нарса демайди, мақтаниб гапиришни хуш кўрмайди. — Икки марта Қизил Юлдуз, Жанговар Қизил Байроқ орденлари, 1-даражали «Улуғ Ватан уруши партизанига» ва бошқа бир қанча медаллар ҳамда шахсий қурол билан тақдирланган экансиз, бу мукофотлар шунчаки берилмагандир, — деб сўрасангиз, у:

— Ўн минглаб, юз минглаб йигитлар қатори бурчимни ўтаб келдимда, — дейди камтарона.

Ҳа, Соҳиб ака Ватан, партия, халқ олдидаги муқаддас бурчини ҳалол, виждонан адо этди. Урта педагогик маълумот олгач, 1940 йили Совет Армияси сафига чақирилди. Улуғ Ватан уруши бошланганида у Украинанинг Любомиль шаҳридаги ҳарбий қисмда рота сиёсий раҳбарининг ўринбосари бўлиб хизмат қиларди. Қонли тўқнашувларнинг тўртинчи кунида бошидан яраланди. Қўли дард кўрмагур хирурглар дардига даво топишди. Соҳиб ака тез орада тузалиб, тағин фронтга жўнади.

Украин ерини ўзбек тупроғидек муқаддас ва даҳлсиз деб билган ёш жангчи Конотоп ва Бахмач районларидаги қаттиқ отишмаларда, юзма-юз олишувларда янада чиниқди. Жанговар қисм вақтинча чекиниши, лекин махсус топшириқни бажариш учун автоматчилар ротасини мудофаа маррасида қолдириши керак эди. Соҳиб Ҳайиталиев ҳам ўз истаги билан шу ротада қолди.

...Немислар бало-қазодек ёпирилиб келарди. «Тигр»лар... «Фердинанд»лар... Тағин ола-була қилиб бўялган бронетранспортёрлар фақат олға ўрмалашарди. Соҳиб акалар ротасида эсэ танкка қарши отувчи пулемётлару («ПТР»), автоматлар ва гранаталардан бўлак ҳеч нарса йўқ. Немис танклари жудаям яқинлашиб қолди. Кимдир жуфтакни ростламоқчи бўлди.

— Қаёққа?! —деди Соҳиб Ҳайиталиев унинг елкасидан тортқилаб.— Номард! «Қўрққанга қўша кўринар», деганлар. Бирор қарич чекинадиган бўлсанг, билиб қўй, ўзим...

Бояги жангчи шаштидан қайтди ва ўқланган автоматини немислар тарафга тўғрилаб, гранаталарни жуфтлаганича, буйруқни кутиб турди.

Бир маҳал орқа томондан тўплар гумбирлаб қолди-я!.. Ҳа, бизнинг артиллериячиларимиз немис танкларини нишонга олиб туришган экан. Роса отишди. Қулоч етмас снарядлар ерукўкни ларзага келтириб, бирин-кетин немис танклари устига, ён верига тушиб портлай бошлади. Бир қанча танк аланга ичида қолди. Жанг майдонини қора-сарғиш тутун қоплади.

— Ур, аблаҳларни! — деб юборди қочмоқчи бўлган ҳалиги жангчи ҳаяжонини босолмай.

Соҳиб ака мийиғида кулиб қўйди...

Орадан сал ўтмай, фашист танклари яна ўрмалаб келар, осмонда қора калхатлари пайдо бўлганди.

— Ҳамма ўрмонга- — деган буйруқ берилди.

Рота мудофаа маррасини вақтинча қолдириши зарур эди. Чунки, уруш тактикаси шундай, командирнинг буйруғи шундай!

Автоматчилар ўрмондаги тўпчиларимиз билан ҳайрлашиб йўлга тушишди. Сўқмоқлар оша, ботқоқзорлар оша, ўрмонлар-кезиб, йўл юриб, йўл юрсалар ҳам мўл юриб, қирқ иккинчи йилнинг 12 май куни Путивль район марказига етиб келишди ва Ковпак отанинг партизанларига қўшилишди.

Соҳиб аканинг партизанлик фаолияти ўша кундан бошланди. Ҳа, худди ўша куни уни Ковпакнинг ўзи қабул қилди.

— Ўзбеклар шерюрак бўлади! — деб эшитганман деди партизанлар отахони Соҳиб аканинг елкасидан қучаркан.— Бўлинмага командир қилиб тайинлайман. Қўрқма, фақат олға бос, олға!

Соҳиб ака чиндан ҳам олға босди. Донгдор генерал Ковпак, унинг жанговар шогирди Вершигора ва бошқа ажойиб командирлари ва қуролдош дўстлари билан Путивлдан Карпатгача бўлган олис йўлни босиб ўтди. Шунчаки юриб ўтгани йўқ, 16 минг километрлик қийин ва машаққатли йўлни жанглар билан босиб ўтди. 150 та оғир жангларда иштирок этиб, шахсан ўзи юздан ортиқ гитлерчини ер тишлатди. Мана унинг партизанлар сафидаги жанговар фаолиятидан баъзи лавҳалар:

Қирқ учинчи йилнинг май ойи... Припять дарёсининг Днепрдан ажралиш қисмида немисларнинг танк дивизияси Ковпак партизанларига тўсатдан ҳужум қилди. Эни 50-60 метр бўлган Припять дарёсидан кўприк солиб ўтиш керак эди. Партизанлар кўприк қуришга киришишди. Ўша пайтда Соҳиб ака ротага командирлик қиларди. Генерал Ковпак уни ҳузурига чақириб, жанговар буйруқ берди:

— Кўприк битказилмагунча дарёнинг нариги қирғоғидаги қишлоқни немислардан қўриқлаб турасан, ўғлим! Бу вазифанинг нақадар муҳимлигини ўзинг ҳам биласан. Шунинг учун сенга топширяпман!

Соҳиб Ҳайиталиев командирлик қилган рота айланма мудофаага ўтиб, немисларни кузатиб турди. Кўприкнинг ярми қурилганда қаёқдандир фашистлар пайдо бўлишди. Отишма бошланиб кетди. Бу жангда Соҳиб ака ротаси немисларнинг иккита бронетранспортёри, тўртта танки ва 50 дан зиёд солдатларини ер билан яксон қилди. Шундан сўнг фашистларнинг қолган-қутгани чекинди. Партизанлар дивизияси кўприкни битказиб, эсон-омон ўтиб кетди. Сўнгра саперлар кўприкни портлатиб юборишди...

...Карпат тоғларида кескин жанглар борарди. Дельятин дарёси яқинида нефть вишкалари бўлиб, неча юз минг тонналаб ёнилғи сақланарди. Немислар ўша томонга ёпирилишди. Юқоридан буйруқ келди:

— Нефть вишкалари портлатиб юборилсин!

Портлатиш Соҳиб ака Ҳайиталиев ротаси билан Лукашенко командирлик қилган махсус группага топширилди. Топшириқ ниҳоятда оғир, шу билан бирга масъулиятли эди. Соҳиб ака ротаси уч группага бўлиниб, нефть вишкаларига уч томондан эмаклаб борди. Лукашенконинг группаси ҳам улар билан бирга эди. Вақт ярим кечадан ўтгач, партизанлар кўққисдан ҳужум бошлашди. Нефть базасининг бош инженерини асир олишди. У энг асосий нуқталарни айтиб берди. Омилкорлик ва жанговарлик билан ҳаракат қилиниши натижасида саҳарга яқин нефть вишкаларининг кули кўкка совурилди. Неча юз минг тонна нефть портлатиб юборилди. Генерал Вершигоранинг «Соф виждонли кишилар» китобида ҳам бу алоҳида қайд этилган.

Шундан сўнг фашистлар жуда катта куч тўплаб, партизанларни қуршаб олмоқчи бўлишди. Генерал Вершигора бу ҳақда Олий Бош Қўмондонликка хабар берди. Москвадан «Полесье ўрмонларига йўл олинг!»—деган буйруқ келди. Партизанлар группаларга бўлиниб, белгиланган жойга жўнашди. Дивизия 1500 километр йўл босиб, фашистларнинг каттакичик гарнизонларини қурол-яроғларини емириб, қанчадан-қанча темир йўлларни, ҳарбий аҳамиятга эга бўлган кўприкларни ҳамда бошқа объектларни портлатиб Полесье ўрмонларига етиб келди. Соҳиб Ҳайиталиевнинг ротаси Житомир—Киев темир йўлини кесиб ўтишда немисларнинг уч танки ва 40 солдат ҳамда офицерини йўқ қилиб, яна бир жасорат кўрсатди. Ротадан атиги тўрт киши ярадор бўлди.

Соҳиб аканинг партизанлик фаолиятидан яна кўпгина жанговар лавҳалар келтириш мумкин. Юқорида айтганимиздек, 150 марта йирик жанглaрда иштирок этган ўзбек ўғлонига икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал-майор Ковпак номли 1-Украина партизанлар дивизияси командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал-майор Вершигора махсус буйруқ билан шахсий қурол тақдим этди. 1944 йил 8 мартда чиқарилган 520-сонли буйруқда хусусан, бундай дейилади:

—«Душманнинг йирик кучлари билан бўлган жангда жасорат ва матонат кўрсатганлиги, фашистларнинг жуда кўп ҳужумларини қайтаришда алоҳида ўрнак кўрсатганлиги, Замостье (Польша) районида душманнинг танклар ва авиация билан қилган ҳужумига қарши партизанларни яхши уюштира билганлиги ва жангда маҳорат кўрсатганлиги учун Соҳиб Назарович Ҳайиталиев шахсий тўппонча билан мукофотлансин».

...Соҳиб ака ғалабадан сўнг яна Ховосга қайтди. Поселка Советининг раиси, район ер ишлари бўлими бошлиғининг ўринбосари, «Ховос» совхози кадрлар бўлимининг бошлиғи лавозимларида беминнат меҳнат қилди. Бир неча йиллардан буён ер қазиш отрядида меҳнат қиляпти. «Ховос» совхозида янги ерлар очяпти, ирригация шоҳобчалари қазияпти, йўлларни тузатяпти. У қўл урмаган иш йўқ деса бўлади. Катта ўғли Ботир — қўриқ ердаги 10-совхозда бригадир. Ундан кичиги Маҳмуджон —шофер. Қолган беш фарзанди мактабда ўқийди. Рафиқаси Тунуқой — фермада сигир соғувчи. Бултур 15 бош жайдари сигирнинг ҳар биридан 2200 килограммдан сут соғиб, илғорлар сафидан ўрин олди.

Соҳиб ака ва унинг фарзандлари ана шундай заҳматкаш, ватанпарвар, жонкуяр кишилардир. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг муборак 50 йиллигини меҳнатда, турмушда, ўқишда янги зафарларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш ҳис-туйғулари билан яшамоқдалар.

Ковпакчи Соҳиб акага умрбоқийлик тилаймиз!

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

СУРАТДА: Соҳиб ака Ҳайиталиев.

Ҳар тўғрида

СОМОНЛИ ДЕВОР

Сомонли том бўлиши ҳаммага маълум. Лекин, сомонли девор ясаш мумкинми?

Финляндиялик мутахассисларнинг фикрича, сомон деворларни пардозлаш учун ажойиб безакли материалдир. Платмасса қолдиқлари шимдирилган сомондан юпқа пластинкалар ясалади ва улар билан хона деворлари пардозланади.

БАҲАЙБАТ ҲАЙВОНЛАР «НАМОЙИШИ»

Шотландияда табиёт тарихи парки ташкил қилинмоқда. Парк ҳиёбонларида тарихимизгача бўлган 700 ҳайвон-ихтиозавр, динозавр, плезиозавр ва бошқалар қўйилган.

Баҳайбат «ҳайвонлар» махсус заводда пўлат сим, бетон ва пластмассадан тайёрланмоқда. 20 метрли «жонсиз» жуда даҳшатли монстрни олиб кетиш учун юқори қувватли юк машинасини ёрдамга чақиришга тўғри келди.

АСЦИДИЙДАН — ПЎЛАТ

Японияда оддий бўлмаган пўлат қуйилди. Қуйилмага рудадан эмас, балки асцидийдан олинган ванадий элементи қўшилди.

Маълум бўлишича, денгиз ҳайвонлари — асцидийлар сувдан ванадий элементини ютадилар. Асцидийларни йиғиб қуритилади, сўнгра улар ёқилади. Ҳосил бўлган кулдан жуда ғалати металл олинади.

Албатта, бу усул кўп меҳнат талаб қилади. Лекин Япония конларида руда оз бўлганлиги сабабли юқоридаги усул фойдали деб ҳисобланмоқда.

«ЎТ ОЧИНГ!»

Ана шу буйруқ сўнгги вақтларда... ер остида тез-тез берилмоқда. Дарҳақиқат катта чуқурликда тоғ жинсларини бўлакларга бўлиш мақсадида ўт очилмоқда.

Ву янги усул билан АҚШда ер ости йўллари қазиляпти. Стволи саккиз метрли тўпдан бетондан тайёрланган снаряд отилади. Снаряднинг ичида унчалик кўп бўлмаган миқдорда портловчи модда бор.

Тўплар портлайдиган жойдан ўн беш метрлар чамаси нарида ўрнатилади ва минутига бир-икки марта ўқ узилади. Ҳар бир ўқ снаряд 1.5 тоннага яқин тоғ жинсларини майдалайди.

(«ЗНАНИЕ-СИЛА») журналидан).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — «Колокольчик» театри. 13.05 — Киножурнал. 13.15 — Телеочерк. 13.45 — Концерт. 14.15 — Бальзаминнинг буюк муҳаббати (бадиий фильмнинг 6-серияси). 15.10 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — Шахмат мактаби. 16.25 — Инсон ва табиат. 16.55 — Рассом Василий Перов ҳақида ҳикоялар. 17.25 — Янгиликлар. 17.35 — [illegible] 18.05 — Лассе (бадиий фильмнинг 8-серияси). 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 — [illegible] 19.05 — Музикали кўрсатув. 19.45 — «Ахборот». 20.45 — «ЧАШМА». 22.00 — «ВАҚТ». 22.30 — [illegible] 23.15 — Фигурали учиш бўйича мусобақалар (Москва). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — МОСКВА. 18.35 — Эфирда — «Молодость». 20.10 — [illegible] 21.00 — Бальзаминнинг буюк муҳаббати (бадиий фильмнинг 7-серияси). 22.00 — Ҳужжатли фильм. (Тошкент). 22.30 — [illegible] 23.15 — Музикали программа. (Тошкент). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар. 19.15 — [illegible] 20.25 — Тошкент шаҳри ва Тошкент области меҳнаткашлари учун телевизион программа. 20.55 — Реклама. 21.05 — Энг сўнгги кун (спектакль).

АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/1 да Парвона (кечқурун), 12/1 да Оқшомдан тонггача (кундузи). МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11/1 да Фарғона тонг отгунча (кечқурун), 12/1 да Ҳижрон (кечқурун). ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ (10.00, 12.30, 15.00, 17.30 да).

КИНО

Кўнгил хушлик чоғлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (16.00, 20.00), «МОСКВА» (11.30, 19.00, 20.30). Қора капитан — «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (тонг соатларда), «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). Яшасин, Муҳаббат — «КУКЧА», А. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун). Катта кир — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 16.00, 18.00, 21.30), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 21.45). [illegible] — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун). Бегуноҳ бўлса, озод эт! — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). [illegible] — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари; Жиноят қидирув инспектори: — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун). Она муҳаббати — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун). Изма-из — «ДРУЖБА» (12.00, 15.30, 17.30, 20.00). Алоҳа — Г. ГУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун). Номаълум жосус — «МОСКВА» (13.30, 16.00).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/1 да Трубадур (кечқурун), 12/1 да Майсаранинг иши (кундузи). ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ [illegible]

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АДАБИЁТ МУЗЕЙИНИНГ КЎРГАЗМАЛАРИНИ ЯНАДА БОЙИТИШ МАҚСАДИДА ГРАФИКА ВА ТАСВИРИЙ САНЪАТ УСУЛЛАРИДА ЎЗБЕК СОВЕТ ЁЗУВЧИЛАРИ, ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН ДАВР ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ ЭНГ ЯХШИ ИЖОДИДА ПОРТРЕТЛАРИ ВА УЛАРНИНГ АСАРЛАРИГА ИЛЛЮСТРАЦИЯЛАР ЯРАТИШ УЧУН

Конкурс эълон қилинади.

Конкурсда иштирок этишни истаган рассомлар мавзу, материал ва зарур консультацияни музейдан олишлари мумкин.

КОНКУРС ШАРТЛАРИ:

[illegible]

...кундан бошлаб, 2 ойдан 6 ойгача муддат мобайнида бажарилиши керак.

Рассомларга бажарилган иш учун ҳақ тўлаш ишнинг Бадиий кенгаш томонидан узил-кесил тасдиқланиши, қабул қилиниши ва баҳоланишидан сўнг амалга оширилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент, ГСП, 700011, Навоий кўчаси, 55-уй, Алишер Навоий номидаги Давлат Адабиёт музейи. Телефонлар: 44-01-31, 44-65-09.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
қуйидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари — испан тили, француз тили лексикаси, сиртқи ва кечки факультетларда француз тили, сиртқи факультетда инглиз тили, жисмоний тарбия ва спорт, иккинчи чет тил (фан кандидатлари, доцентлар, катта ўқитувчилар):

педагогика ва психология кафедрасининг катта ўқитувчиси,

кафедра ўқитувчилари — жисмоний тарбия ва спорт (3), сиёсий иқтисод, француз тили фонетикаси, кечки факультетда инглиз тили.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес 700145, Тошкент, Муқимий кўчаси, 104-уй, кадрлар бўлими.

ЎРТА ОСИЁ РЕГИОНАЛЬ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ГИДРОМЕТЕОРОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

метеоэлементлар прогнози ва анализининг сонлар методикаси бўлими мудири (шу мудирнинг ўзи гидродинамик прогнозлар ва анализларнинг объектив методларини ишлаш лабораторияси мудири ҳисобланади, доктор ёки фан кандидати):

сонлар прогностикаси схемаларини такомиллаштириш ва татбиқ этиш лабораторияси мудири (фан кандидати ёки шу касб бўйича катта ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган олий маълумотли мутахассис).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

ҲУЖЖАТЛАР: Тошкент, ГСП, Астрономическая кўчаси, 31-уй (телефонлар: 33-43-49; 33-61-13)га юборилсин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ
«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ»
базасида
янги ташкил этилган
34-ҳунар-техника
билим юртига
1974 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти метро ва темир йўлида автоматика ва телемеханика бўйича электр монтажчилар тайёрлайди. Ўқиш муддати — 6 ой.

СССР Қуролли Кучларидан запасга чиққан кишилар қабул қилинади.

Ўқувчиларга 75 сўм ҳажмида стипендия тўланади. Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Билим юртини тугатиб чиққанларга аттестат берилади. Ўқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади. Билим юртини тугатиб чиққанлар темир йўл транспортидаги имтиёзлардан фойдаланадилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини битириб чиққанлар институтнинг сиртқи бўлимига конкурссиз қабул қилинади.

Машғулотлар 1974 йил 15 январдан бошланади.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари зарур: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳол, паспорт, маълумоти тўғрисида аттестат ёки гувоҳнома, турар жойидан справка, характеристика, 3х4 см катталигида 5 та фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жарқўрғон кўчаси, 113-уй (15, 23, 26-автобусларнинг «СТО заводи» бекати).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 04132. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 9.